

DRAUGAS

PERIODICALS
SEPTEMBER 17, 2002
Vol. LXXXX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ANTRADIENIS - TUESDAY, RUGSĖJO - SEPTEMBER 17, 2002

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09-16-02

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 178
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Lietuvių pėdsakai Amerikoje nuvedė pas Juliją Dantiene ir Exton; dar dr. J. Adomavičiaus patarimų moterims. 2 psl.

Pribrendo laikas ALTui ir JAV LB jungtis, sako Algimantas S. Gečys; privatizacija ar imonių išpardavimas svetimšaliams? – klausia Jonas Daugėla. 3 psl.

Susitaukyk su broliu, ragina kun. Valdas Aušra savo pamoksle. 4 psl.

Urugvajaus Lietuvių kultūros draugija veikia. 5 psl.

Šiluvos Madona atgauna savo tikrąjį grožį, arba atlaidai Čikagoje; chiropraktikos gydytojų renginys vaikams. 6 psl.

Sportas

* Tarptautinėse sportinių šokių varžybose Kanadoje Lietuvos šokėjai Arūnas Bižokas ir Edita Daniūtė (Kauno „Sukuryr“) bei Andrius Kandelis ir Eglė Visockaitė (Vilniaus „Ratuto“) iškovoję pirmąsias vietas. Kiek anksčiau Miami, FL, vykusiaje atvirajame JAV sportinių šokių čempionate A. Bižokas ir E. Daniūtė (nuotr.) buvo antri.

* Lietuvos čempionai Vilniaus „Lietuvos ryto“ krepšininkai laimėjo tarptautinį keturių komandų turnyrą Wollongong'e (Australija), finale šėngantien 100:98 įveikė 2001 metų Australijos čempionus, varžybų šeimininkus „Wollongong Hawks“ krepšininkus.

* Duisburge (Vokietija) surengtame Europos motorlaivų „OSY-400“ klasės čempionate Lietuvos atstovas Tomas Česnys užėmė 4-tąją vietą.

* Kinijoje vykstančio 14-ojo pasaulio motorlaivų krepšinio čempionato pasakutinėse rungtynėse C grupėje Lietuvos rinktinė pirmadienį 57 taškų skirtumu – 48:105 pralaimėjo pasaulio ir olimpinės čempionės – JAV krepšininkėms. Prieš tai vykusiose varžybose Lietuvos krepšininkės įveikė Taiwan'o komandą 92:80 ir pralaimėjo rusėms rezultatu 61:97.

Prezidento rinkimuose dalyvaus Seimo vadovas

Vilnius, rugsėjo 15 d. (BNS) — Seimo pirmininkas, valdanciosios Naujosios sąjungos (NS, socialliberalų) vadovas Artūras Paulauskas sekmadienį Palangoje vykusioje partijos tarybos posėdyje paskelbė apsisprendęs antrą kartą kandidatuoti į prezidentus.

„Mano nuoseklus darbas buvo nukreiptas į galimybę dalyvauti prezidento rinkimuose. Šiandien už manęs stovi jėga, stovi komanda. Tai įkvepia man jėgą kautis“, sakė A. Paulauskas. 1997-1998 m. prezidento rinkimuose A. Paulauskas antrajame rinkimų rate tik nedideliu balsų skirtumu pralaimėjo dabartiniam prezidentui Valdui Adamkui. Nukelta į 5 psl.

Prokuratūrai siūloma įvertinti R. Pakso veiksmus

Dešimt Lietuvos liberalų sąjungai (LLS), Lietuvos centro sąjungai (LCS) ir Moderniųjų krikščionių demokratų sąjungai (MKDS) priklausančių parlamentarų pirmadienį kreipėsi į Generalinį prokurorą Antaną Klimavičių, prašydami ištirti, ar 1999 metais tuometinei konservatorių vyriausybei vadovavusio Rolando Pakso veiksmuose nebuvo nusikaltimo sudėčių ar apdailumo.

Pareiškimo autoriai neslepia, jog prašymą paskatino buvusio premjero, o dabar Liberalų demokratų partijos (LDP) vadovo ir kandidato į prezidentus R. Pakso rinkimų kampanija.

„Šituo kreipimusi, aš tikiuosi, paskatinsime prokuratūrą apklausti ir kitus politikus, kurie rinkimų kampanijose fone save bando pateikti kaip valstybės gelbėtojus, o kitus — kaip žlugdytojus“, pirmadienį Seime teigė modernusis Nukelta į 5 psl.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, (TAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

JAV

New York. Karui su Iraku JAV gali tekti išleisti nuo 100 mlrd. iki 200 mlrd. JAV dolerių, apskaičiavo JAV prezidento George W. Bush vyriausiasis patarėjas ekonomikos klausimais, pirmadienį rašo „The Wall Street Journal“. Tačiau Baltųjų rūmų Nacionalinės ekonomikos tarybos pirmininkas Lawrence Lindsey abejoja, kad karo veiksmams išprovokuos JAV ekonomikos recesiją ar ilgalaikę infliaciją. Kiti G. W. Bush administracijos ekonomistai sako labiausiai nuogastaujantys dėl to, kad karas su Iraku gali sukelti ilgalaikį kainų šuolį.

FBI, tiriantis numanomą „al Qaeda“ kuopelės New York valstijoje bylą, suėmė jau šeštą įtariamąjį, pirmadienį rašo „The New York Times“. Laikraštis citavo iš Jemeno kilusio Mukhtar al-

Lietuvos Prezidentūroje įvyko (iš kairės) prezidento Valdo Adamkaus, Rusijos prezidento įgaliotinio Karaliaučiaus klausimais Dmitrij Rogozin ir Karaliaučiaus srities atstovo Rusijos Federacijos taryboje N. Tulajev susitikimas.

Maskva tikisi susitarti su Vilniumi dėl Karaliaučiaus

Vilnius, rugsėjo 16 d. (BNS) — Vilniuje viešintis Rusijos prezidento specialusis įgaliotinis susisiekimo su Karaliaučiaus sritimi problemoms Dmitrij Rogozin tikisi, kad ir po kitų metų sausio pirmosios Rusijos piliečiai traukiniais per Lietuvą tebevažiuos be vizų.

Jis pareiškė viltį, kad Europos Komisija pritaris Rusijos prezidento Vladimir Putin pasiūlymams dėl tranzitinio susisiekimo su Karaliaučiaus sritimi, kurie „ne tik sustiprins pasienio kontrolę, bet ir sukurs dar aiškesnį pasienio režimą, padedantį išvengti

vizų“. D. Rogozin pabrėžė dalyvaujančių iniciuojant teisės aktų pakeitimus, kurie artimiausiu metu sugriežtins migracijos kontrolę, sumažins galimybę į Rusiją nelegaliai atvykti Azijos valstybių gyventojams, kurių dalis mėgina patekti į Vakarų.

D. Rogozin teigė, kad susisiekimo su Karaliaučiaus sritimi tranzitu per Lietuvą problema Rusijai laiko sudėtinę migracijos kontrolės dalimi, ir įgyvendinus Rusijos pasiūlymus Europos Sąjungai dėl tranzito kontrolės procedūrų, „pavyktų atkirsti nele-

galia migraciją į Kaliningrado sritį“. Europos Sąjunga, savo ruožtu, nuogastauja, kad palikus Rusijai ligšiolinį bevizį kelionių traukiniais per Lietuvą režimą, iš Rusijos plustelėtų nusikaltėlių, nereguliuojamų narkotikų, ginklų ir prostitucijos banga.

Maskva nuogastauja, kad Lietuvai, kaip ir Lenkijai, panaikinus vizų režimą lengvatas Karaliaučiaus srities gyventojams, ši viena milijoną gyventojų turinti sritis bus atkirsta nuo pagrindinės Rusijos dalies, suaktyvinos politinį spaudimą ES, reikalaujant išsaugoti bevizę erdvę.

JAV ir Lietuvos verslininkai raginami išnaudoti tarpvalstybines galimybes

Vašingtonas, rugsėjo 14 d. (BNS) — Lietuvos ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas penktadienį Trentone atidarė Lietuvos verslo forumą, kurio metu pakvietė JAV ir Lietuvos verslininkus aktyviau išnaudoti abiejų valstybių teikiamas galimybes ir privalumus.

V. Ušackas pabrėžė, kad atvira Lietuvos visuomenė, ekonominė pažanga, spartė-

janti integracija į Europos Sąjungą, kvalifikuota darbo jėga bei patogi geografinė padėtis suteikia JAV bendrovėms galimybes Lietuvoje sėkmingai plėtoti savo verslą. V. Ušackas paragino jau dabar pasinaudoti naujomis galimybėmis, kurios atsiveria JAV firmoms Lietuvai stojant į Europos Sąjungą. Jis pažymėjo, kad Lietuva tampa 500 mln. vartotojų rinkos dalimi.

Lietuvos ambasados Vašingtone bei Tarptautinių prekybos rūmų surengtame susitikime dalyvavo Lietuvos prezidentą Valdą Adamkų viešnagėje JAV lydėjusi 25 narių Lietuvos verslo delegacija bei Lietuvoje dirbančių arba verslo galimybėmis Lietuvoje besidominčių Amerikos bendrovių, įvairių firmų ir tarptautinių finansinių institucijų atstovai.

Baltijos valstybės ES sieks palankiausių žemės ūkio kvotų

Vilnius, rugsėjo 16 d. (Elta) — Lietuvos žemės ūkio ministras Jeronimas Kraujelis, Latvijos žemės ūkio ministras Atis Slakteris ir Estijos žemės ūkio ministras Janus Marandi bendru pareiškimu kreipėsi į Europos Sąjungos Komisiją, prašydami, kad kvotos būtų nustatytos pagal valstybės palankiausias gamybos laikotarpis ir būtų atsižvelgta į augantį žemės ūkio produktų vartojimą.

Bendrame pareiškimе žemės ūkio ministrai išdėstė Baltijos valstybių išskirtines ypatybes, pabrėždami tai, kad paskutinį dešimtmetį visos trys valstybės turėjo greitai ir iš esmės persitvarkyti, dauguma valstybės administracinių struktūrų buvo sukurta naujai, o tai pareikalavo daugiau finansinių ir žmogiškųjų išteklių nei kitose valstybėse

kandidatėse, kurios galėjo sutelkti savo pastangas ir išteklius reformų vykdymui.

„Ūkių struktūra nuo visiška priklausanti valstybei pasikeitė į tokią, kurioje 100 proc. ūkių yra privatūs, tuo tarpu kitose šalyse kandidatėse privatūs ūkiai egzistavo dešimtmečius. Žemės ūkio produkcijos apimtis Baltijos šalyse sumažėjo dvigubai, lyginant su kitomis šalimis kandidatėmis“, sakoma bendrame ministrų pareiškimе. Jame taip pat pabrėžiama, jog visos Baltijos valstybės susidūrė ir su dramatišku Rusijos krizės, įvykusios 1998 metais, poveikiu. Per dvejų metų laikotarpį pieno ir mėsos gamyba bei su jais susiję žemės ūkio sektoriai Baltijos valstybės nukentėjo nuo tris kartus sumažėjusio eksporto į Nepriklausomų Valstybių Sandraugą.

Rusijos investicijos į Lietuvos energetiką — pavojus valstybei

Vilnius, rugsėjo 16 d. (BNS) — Šešios rezistencijos kovų dalyvių, politinių kalinių ir tremtinių organizacijos šią savaitę rengia protesto žygį, pavadintą „Už Lietuvos Nepriklausomybės išsaugojimą, prieš Lietuvos energetikos imonių pardavimą Rusijai“.

„Didesnįjį dalis Rusijos investicijų kapitalo, kuris ateina į dujų ir elektros energijos imones, yra valstybinis kapitalas, todėl čia neišvengiamai ūkinė politika bus susijusi su tiesiogine politine įtaka, tiesioginiais valstybės tikslais ir jų įgyvendinimu“, teigia žygį organizuojančios Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių bendrijos (LPKTB) pirmininkas parlamentaras Antanas Stasiškis. „Mūsų valstybei iškyla realus pavojus“, teigė jis.

Rezistentų, politinių kalinių ir tremtinių nuogastavimų nesumažina ir tai, jog tikėtina, kad šių metų lapkritį Lietuva bus pakviesta tapti NATO nare bei baigs derybas dėl narystės Europos Sąjū-

goje.

„Mes manome, kad nei NATO, nei ES nuo tokių pavojų mūsų negali apsaugoti, nes jos saugo nuo išorės pavojų, nuo tiesioginės okupacijos, bet valstybė galima pajungti ir kitokiais keliais“, teigė Seimo narys Povilas Jakubionis. Jis vadovauja politinei organizacijai — Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungai (LPKTS).

Kovotojus prieš sovietų okupaciją bei jos represijų aukas vienijančių organizacijų vadovai teigia turį moralinę pareigą atkreipti dėmesį į, jų nuomone, Lietuvos valstybingumui gresiantį pavojų.

Žygio dalyviai, susirinkę Vilniuje, ketina prie Seimo surengti protesto mitingą ir priimti kreipimąsi į Lietuvos valdžią dėl svarbiausių energetikos imonių privatizavimo. Į Vilnių 28 maršrutais iš įvairių Lietuvos rajonų eisiantys žygeiviai rinks piliečių parašus, palaikančius jų raginimus.

INDIJA

Shrinagar. Indijos valdomame Kashmyre pirmadienį baigėsi pirmasis valstijos asamblėjos rinkimų ratas, kurį temdė smurto išpuoliai ir kuris vyko tvyrant įtampai tarp Indijos ir Pakistano. Indijos saugumo pajėgos pranešė, kad nukautė 17 kovotojų, kurie bandė patekti į Indijos Kashmyrą iš Pakistano. Nors visur regione būta smurto išpuolių, pareigūnai nurodė, kad iki popietės savo balsus atidavė maždaug ketvirtadalis rinkėjų. Jau ir Kashmyre, — vienintelėje Indijos valstijoje, kur gyventojų daugumą sudaro musulmonai, — per rinkimų kampaniją buvo nužudyta daugiau kaip 440 žmonių.

BALTARUSIJA

Minsko Pervomaiskojės rajono teismas pripažino laikraščio „Robočių“ vyriausiąjį redaktorių Viktor Ivaševič apšmeižus prezidentą Aleksandr Lukašenką ir skyrė metų laisvės atėmimo bausmę.

tiniečių vado Yasser Arafat organizacija „Fatah“.

SAUDI ARABIA

Jidda. Saudi Arabia pagremis Jungtinių Tautų (JT) sankcionuotus veiksmus prieš Iraką, bet ne vienašališką JAV karinę operaciją, pirmadienį sakė aukšto rango Saudi Arabijos diplomatas. Pareigūnas atsakinėjo į klausimus dėl Saudi Arabijos užsienio reikalų ministro princų Saud al-Faisal interviu, kurį jis praejusį savaitgalį davė CNN. Ministras užsiminė, kad Saudi Arabia gali leisti naudotis savo bazėmis Irakui atakuoti.

EUROPA

Londonas. Didžioji Britanija rengiasi pateikti pirmąjį neginčijamą įrodymą, jog Iraką vadas Saddam Hussein apmokė kelis pagrindinius Osama bin Laden padėjėjus, praneša laikraštis „The Sunday Telegraph“. „Irako bylos projekte esama išsamių duomenų apie tai, kaip du va-

dovaujantys 'al Qalida' nariai — Abu Zubair ir Rafid Fatah — Irake išėjo specialų terorizmo kursą ir vis dar tebėra susiję su Bagdado režimu“, teigia savaitraštis. D. Britanijos ministras pirmininkas Tony Blair turima informaciją paskelbti viešai ketina rugsėjo 24-ąją, kai Irako klausimą svarstys parlamento partijos.

Vokietijos žvalgybos tarnyba turi duomenų, kad Irakas rado būdą, kaip gabenti cheminį ir bakteriologinį ginklą dideliais nuotoliais, praejusį trečiadienį federalinės žvalgybos agentūros direktorius August Hanning slapta susitikime Berlyne apie tai informavo Bundestago deputatus. Remiantis Vokietijos žvalgybos duomenimis, Irako inžinieriai valstybės vadovo Saddamo Hussein nurodymu patobulino rusiškus naikintuvus „MiG-23“, paversdami juos nepilotuojamais valdomais skraidymo aparatais, galinčiais gabenti masinio naikinimo ginklus ir naikinti taikinius iki 1000 km atstumu.

Stokholmas. Švedijos rinkėjams parėmus ministro

pirmininko Goran Persson pastovų vadovavimą ekonomikai ir ištikimybę gerovės valstybės idėjoms, jo vadovaujami socialdemokratai sekmadienį trečią kartą iš eilės laimėjo visuotinius rinkimus. Rinkimai parodė, kad švedai, užuot balsavę už mokesčių mažinimą bei privatizaciją, kuriuos propaguoja centro dešinioji opozicija, vis dar pritaria aukščiausios pramoninės valstybės mokesčiams ir dideliu valstybiniam ūkiui.

PAKISTANAS

Karachi. Pakistanas pirmadienį paskelbė esąs pasirengęs išduoti JAV svarbų „al Qaeda“ įtariamąjį Ramzį Binalshibh, kai tik pakistaniečių pareigūnai baigs tyrimą ir visus teisinius formalumus. Manoma, kad jemenietis R. Binalshibh buvo svarbus asmuo „al Qaeda“ kuopelėje, kuri veikė Hamburge, ir kartu su kitu tos kuopelės nariu Mohamed Atta vaidino reikšmingą vaidmenį planuojant rugsėjo 11-osios atakas JAV.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

O KAD TOS REGULOS TAIP NEVARGINTŲ (2)

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

Tolimesnė maistinė pagalba su regulomis vargstančiai yra kalcis, cinkas, kalis triptofanas ir svarbios riebalinės rūgštys. Dar svarbu vengti druskos, cukraus, kofeino ir darbuotis su pertraukomis poilsui. Kiek arčiau susipažinkime su tomis maistinėmis gėrybėmis.

Kalcis yra moters palaikytojas

Dešimt dienų prieš regulas kalcio kiekis kraujyje gerokai sumažta. Tas sukelia nusiminimą, nervingumą, stiprius raumenų traukulius, sutinimą ir galvos skausmą. Kalcio pakankamai esant kraujyje, širdis dirba normaliai, esti geresnis nervų pralaidumas, raumenų susitraukimas ir hormonų išskyrimas. Kalcis gali būti moters mėnesinis draugas, padėdamas jai sunkiame regulų laikotarpyje.

Kalcio kasdieninis priėmimas nuo 1,000 iki 1,500 mg padeda užlaikyti ramesnę raumenų veiklą. Kalcio yra piene — jo lieso (skim) kasdien po 4 puodelius išgertina, dar sardinėse, sūryje ir lašišoje (salmon).

Kalcis geriau veikia, imamas kartu su magniu. Pastarojo yra riešutuose, sojos pupelėse, viso grūdų javuose ir žalių lapų daržovėse, kaip burokėlių lapuose (chard, cale), kviečių daiguose, obuoliuose, žemės riešutuose, ruduose ryžiuose, špinatuose, arbūzo sėklose, keptose bulvėse, žuvis, bananuose, brokoliuose ir migdoluose.

Cinkas yra moters draugas

Laike regulinių sunkumų cinko trūkumas gali sumenkinti atsparumą kūno uždegimui ir užtęsti gimimą. Tada dar gali atsirasti jautrumas, nusiminimas, galvosopė ir nervuotumas.

Cinko po 30 miligramų kasdieninis ėmimas, kartu su kalciumu ir magniu (tik ne su geležimi, nes tada lėtai susigeria abu mineralai), ramina kūną.

Cinko turi pienas, grūdai bei jų javiniai.

Kalis tvarko kūno skysčius

Šis vertingas mineralas padeda reguluoti kūno skysčius. Kai jautiesi išpuštas, tai gali būti dėl kalio (potassium) trūkumo, kuris sulaiko druską ir skysčius ląstelėse. Šio mineralo normalus kiekis sutvarko minėtą netvarką. Kasdien jo reikia nuo 1,875 iki 5,625 mg. Kadangi jo yra pakankamai maiste, nereikia jo tablečių, išskyrus atvejus, kai gydytojas kitaip nurodo. Jo pakankamai gaunama su maistu — tai citrina, apelsinas ir jo sultys, saulėje džiovinti vaisiai.

Vitaminas E subalansuoja hormonus

Jis stabdo oksidaciją svarbių riebalinių rūgščių, o taip pat ir antinksnių liaukų, pituitarinės ir lytinių hormonų. Jis saugo krūtis nuo Fibrocistinio negėrumo ir padeda gydytis nuo jo. Šis vitaminas subalansuoja hormonus ir veikia kaip vaistas. Jo kasdien reikia nuo 500 iki 800 vienetų ir jų esti kviečių daiguose, daržovių aliejuose, riešutuose, viso grūdų duonoje ir tokiuose javiniuose.

Amino rūgštis triptofanas yra smegenų talkininkas

Vienas smegeninis nuotai kos regulatorius yra serotoninas, kurio gamybai yra reikalingas triptofanas. Serotonino trūkumas sukelia nusiminimą. Todėl moteriai patariama imti triptofaną, kuris išsklaidys paniurusią nuotaiką. Tai yra asmeninis reagavimas — jei jis Tamstai padeda — naudok jį.

Jei regulų negerumai sukelia stiprų nusiminimą, pradėk su 500 mg triptofano per dieną ir pagausink iki 1,000 mg, toliau iki 1,500 mg kasdien, iki pajausi nusiminimo palengvėjimą. Kiekviena moteris žino savo stovį ir gerą savijautą. Ji, o ne kas kitas, suseks, koks triptofano kiekis pagerina jos stovį.

Triptofano yra visų kviečių javiniuose, kviečių daiguose ir virtose sojos pupelėse.

Svarbios riebalinės rūgštys

Naujai susekta mokslinė žinia mityboje ir regulų nesklaidumuose yra, kad svarbios riebalinės rūgštys užlaiko biologinę pusiausvyrą. Manoma, kad trūkumas tų svarbių riebalinių rūgščių, ypač *Linoleic* ir *Linolenic* ir sukelia regulinius nesklaidumus. Yra stabdomieji veiksniai, kurie sutrukdė svarbių riebalinių rūgščių priėmimą, ir kraują susigėrimą ir sunaudojimą. Yra ir daugiau liaukinių negerumų, nes prostaglandinai esti neigiamai paveikiami, trūkstant svarbių riebalinių rūgščių.

Užtenka jų 5-6 gramų dienai. Tas kiekis telpa dviejuose arbatiniuose šaukšteliuose tokio maisto, kaip nuluptos saulėgrąžos, kukurūzai, sojos pupelės, kviečių daigai, valakiški ir žemės riešutai.

Paprastos priemonės lengvina regulinius nesklaidumus

Mitybinė pagalba yra pagrindas hormonų sutvarkymui. Dar ir šios trys priemonės talkina: tai bedruskis kasnis, tai nelietimas cukraus ir negėrimas kofeino. Iš čia aišku, kokią žalą moterims teikia tos kavutės su pyragaičiais, kuriuose cholesterolis ir cukrus vyrauja ir kurių išmintinga moteris vengia kaip ugnis vandens.

1. Venk druskos. Reikia vengti skysčių susikaupimo kūne, vengiant druskos maiste ar pasisūdanč. Tas padės nepridėti svorio ir saugos nuo išpušimo.

2. Apsieik be cukraus. Kūnas, reaguodamas į cukrų, per daug pasigamina insulino, kuris gali sukelti ir regulinius negerumus. Koncentruoto cukraus duž yra tuo pavojinga, kad sužadina vidaus sekrecijos liaukų veiklą regulinio negėrumo pavidalu. Ypač jautrus laikas yra paskutinis regulinio ciklo puslaidis. Tada esti dvejoja kaita: nesusibarsavimas smegenų hormonų bei neurotransmiterijų ir stoka balanso moteriškų hormonų (estrogeno ir progesterono) — tas gali sukelti nepasotinamą cukrui geidulį. Ląstelės savinasi insulino ir gausu cukraus kiekį, kas pagausina cukrų kraujyje. Hormonai „pasimeta“, reaguodami su cukrų, ir negerumai prasideda.

Philadelphijos „Bendruomenės balso“ radijo kolektyvas. Pirmoje eilėje iš kairės: Kristina Volertienė, Vytautas Volertas, Aniliora Mašalaitienė, Julija Dantienė (jau 16 metų grupės koordinatore), Vytautas Bagdonavičius (Philadelphijos LB apylinkės pirm.), Teresė Gečienė ir Virgus Volertas; antroje eilėje iš kairės: Violeta Razgaitienė, Ramunė Dainorienė, Paulius Dainora, Raimonda Rukšienė, Vidmantas Rukšys, Aldona Rastenytė-Page, Dalia Jakienė, Ilona Babinskienė, Rasa Avellino ir Gediminas Dragūnas (jau 40 metų einąs izdininko pareigas). Trūksta Jūratės Pauliukonytės-Gentlesk, Andros Kline ir Jurgos Sakalytės.

Lietuvių pėdsakai Amerikoje

AMERIKOS LIETUVIAI VISADA MĖGO RADIJĄ

Jau laikas leisti ir kitas keliones, o dar vis nebaigiu kraustyti praėjusios vasaros kelionės po Pensilvaniją įspūdžių skrynelės, nes, važinėjant JAV LB Kultūros tarybos pirmininkės Marijos Remienės sudarytu maršrutu po senųjų lietuvių gyventas vietas, teko sutikti daug be galo gražių žmonių. Vienas iš maloniausių susitikimų mūsų laukė Exton miestyje netoli Philadelphijos su Julija Dantienė. Į jos gražaus, su vaizdu į parką 3 aukštų namo kiemą įsukome temstant. Dar nespėjus atidaryti mašinos durų, ant slenkščio pasirodė šeiminių silueta, — supratome, kas savaitę laikinai leido pra-

bilti ir besikuriantis Lietuvių Bendruomenės žemėnės.

Kaip rašo „Bendruomenės balso“ lankstinukas, naujojo radijo idėjos autorius buvo kun. Stasys Raila, energingas žmogus, į JAV atvykęs pasi-svečiuoti ir dėl kilusio karo negalėjęs grįžti į Lietuvą. Jis pasigedo radijo programos, kuri kalba ir muzika būtų labiau pritaikyta po karo atvykusiems lietuviams. Nors tuo metu Philadelphijoje veikė trys lietuviškos radijo valandėlės, jis ryžosi steigti dar vieną. Senųjų lietuvių palikuonis bankininkas Charles Cheledinas sutiko paremti jį kad prie lango ji duobele išstovėjo. Kad lauktos buvome

seniai, rodė stalas, padengtas pietums. Gaila buvo Julijos triušo, bet čia buvo kalts transporto kamštis tunelyje iš Baltimorės. Ką padarysi, pietus teko suvalgyti kitą dieną.

Viskas šiuose namuose dar primena „rojaus laikus“, kai buvo gyvas Algis Danta, šių namų šeimininkas. Šiandien Julijos gyvenimas — tų laikų prisiminimas, Algio vaikai, kurie dabar tapo ir jos vaikai, ir „Lietuvių Bendruomenės balsas“ — radijas, kurį jau 16 metų veda kartu su bendradarbių kolektyvu.

Philadelphijoje lietuviai plačiai išsisklaidę po apylinkes, todėl radijas čia labai reikalingas. Jis juos ir vienija, ir ragina. Radijas apskritai čia yra sena susizinojimo priemonė.

Julija Dantienė rodo Philadelphijos Lietuvių namų muziejuje saugomą lietuvių kostiumą, 1939 m. demonstruotą Pasaulinėje pasiekimų parodoje. Aušrelės Sakalaitės nuotr.

Kaip rašo Bostono enciklopedija, prieš karą veikė net 4 programos: P. Petraičio, P. ir D. Antanaičių, K. Kisieliaus ir A. Dziko, kuris nuo 1953 m. sausio 3 d. po dešimt minučių dešimties minučių programą. Po trijų mėnesių „Bendruomenės balsas“ tapo savarankišku ir, perėjęs į kitą radijo stotį, ėmė transliuoti pusvalandžio savaitinę laidą. Pirmuosius 33 metus „Bendruomenės balsas“ redagavo daug visai išeivijai žinomų žmonių: prof. Antanas Salys, prof. Jonas Puzinas, dr. Kostas Ostauskas, rašytojas Vytautas Volertas, prof. Antanas Klimas, Balys Raugas, Algimantas Gečys, V. Krėvės dukra Aniliora ir Putinas Mašalaitė, Juozas Gaila ir kt. Ilgiausiai radijo valandėlių organizacinę darbą tempė Adolfas Gaigalas (7 m.) ir Henrikas Savickas (23 m.). Pastarajam susirgus, prie radijo pulsto stoji Julija Dantienė.

O tuometinė JAV LB Philadelphijos apylinkės pirmininkė Teresė Gečienė kreipėsi į Juliją Dantienę, žinoma, ne atsitiktinai. Ji apylinkėje jau buvo žinoma savo Dramos būreliu, kuriam pati rašė vaidinimėlius, montažus ir jie ne kartą buvo transliuoti per radiją.

— Tai Jūs dramaturgė?! — šūktelėjo, išgirdusi apie tai šių eilučių autorė.

— Aš savęs nelaikau dramaturge, neturiu net drąsos taip pasivadinti, — purtėsi Julija. — Niekam savo veikalėlių nedaviau, niekur nesispausdinau. Taip ir išnyksiu kaip dūmas, neblaškomas vėjo. Neturėjau siekimų gauti medalių, premijų. Tiesiog man jomuras yra prie širdies, negaliu be juoko gyventi, kaip be oro. Rašydavau apie tai, kas man buvo įdomu. Mano tikslas buvo, kad po sunkių darbų, pavargę po gyvenimo problemų našta žmonės nors 10 minučių galėtų pasijuokti.

Todėl planuoju iš anksto — bent 10 dienų prieš ateinantį periodą: kaip minėta, mitybiniai stiprinkai atsparumą, ir sveikatą, idant atlaikytum ateinančius pakitimus. Gyvenimo kaita ir mitybinės priemonės yra veikliausios priemonės sukontroliavimui su regulomis surišių negerumų.

Šaltinis: Carlson Wade „Nutritional Healers“.

— Kaip Jūs atradot savo šį sugebėjimą? — smalsauju.

— Kai dar gyvenau Čikagoje, priklausiau Scenos darbuotojų sąjungai. Čikagoje veikė teat-

seniai, rodė stalas, padengtas pietums. Gaila buvo Julijos triušo, bet čia buvo kalts transporto kamštis tunelyje iš Baltimorės. Ką padarysi, pietus teko suvalgyti kitą dieną.

Viskas šiuose namuose dar primena „rojaus laikus“, kai buvo gyvas Algis Danta, šių namų šeimininkas. Šiandien Julijos gyvenimas — tų laikų prisiminimas, Algio vaikai, kurie dabar tapo ir jos vaikai, ir „Lietuvių Bendruomenės balsas“ — radijas, kurį jau 16 metų veda kartu su bendradarbių kolektyvu.

Philadelphijoje lietuviai plačiai išsisklaidę po apylinkes, todėl radijas čia labai reikalingas. Jis juos ir vienija, ir ragina. Radijas apskritai čia yra sena susizinojimo priemonė.

— Tai Jūs dramaturgė?! — šūktelėjo, išgirdusi apie tai šių eilučių autorė.

— Aš savęs nelaikau dramaturge, neturiu net drąsos taip pasivadinti, — purtėsi Julija. — Niekam savo veikalėlių nedaviau, niekur nesispausdinau. Taip ir išnyksiu kaip dūmas, neblaškomas vėjo. Neturėjau siekimų gauti medalių, premijų. Tiesiog man jomuras yra prie širdies, negaliu be juoko gyventi, kaip be oro. Rašydavau apie tai, kas man buvo įdomu. Mano tikslas buvo, kad po sunkių darbų, pavargę po gyvenimo problemų našta žmonės nors 10 minučių galėtų pasijuokti.

Todėl planuoju iš anksto — bent 10 dienų prieš ateinantį periodą: kaip minėta, mitybiniai stiprinkai atsparumą, ir sveikatą, idant atlaikytum ateinančius pakitimus. Gyvenimo kaita ir mitybinės priemonės yra veikliausios priemonės sukontroliavimui su regulomis surišių negerumų.

Šaltinis: Carlson Wade „Nutritional Healers“.

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Mazindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu			
	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis
• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiūsiuomoms, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo.
Siunčiant prašome pasilikti kopiją.
El-pastas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8280

DR. ŽIBUTIS ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos — chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbama lietuviškai.
6918 W. Archer Ave., Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

MARIUS KATILIS, M.D.
CHIRURGAS
Trūkio, tulžies pūslelės, krūtys, žarnyno, endokrinologinė ir laparoskopinė chirurgija.
300 Bamey Dr., Suite A
Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330;
lietuviškai 815-744-8230
www.centerforsurgeryandbreasthealth.com

ras, — apie tai dabar niekas nebeprisimena, o juk dirbo profesionalai: Pilka, Dikinis... visi jie buvo baigę studijas. Tik mes su Ale Keželiene buvome mēgėjos. Reikėjo atlikti kažkokius vaidmenis, tai mus patikrinę priėmė. Atsiradom tikrų profesionalų grupėje. Kai girdėdavau ką nors juokingo, pradėjau užrašinėti. Ėmiau rašyti eiliuotas humoreskas. Vedžiau programas, pokylius, daug metų vedžiau madų parodas, kurias rengė Marija Remienė. Turėjau garbės vesti 5-ąją Tautinių šokių šventę Čikagoje, kur dalyvavo prez. Fordo žmona, Kongreso nariai. Vėsdoma bet kurį vakarą, visada turėjau pasiruošusi bent kelių minučių nuotaikingą tekstelį. Dar vėliau pradėjau rašyti vaidinimėlius, montažus ir jie ne kartą buvo transliuoti per radiją.

— Tai Jūs dramaturgė?! — šūktelėjo, išgirdusi apie tai šių eilučių autorė.

— Aš savęs nelaikau dramaturge, neturiu net drąsos taip pasivadinti, — purtėsi Julija. — Niekam savo veikalėlių nedaviau, niekur nesispausdinau. Taip ir išnyksiu kaip dūmas, neblaškomas vėjo. Neturėjau siekimų gauti medalių, premijų. Tiesiog man jomuras yra prie širdies, negaliu be juoko gyventi, kaip be oro. Rašydavau apie tai, kas man buvo įdomu. Mano tikslas buvo, kad po sunkių darbų, pavargę po gyvenimo problemų našta žmonės nors 10 minučių galėtų pasijuokti.

— Kaip Jūs atradot savo šį sugebėjimą? — smalsauju.

— Kai dar gyvenau Čikagoje, priklausiau Scenos darbuotojų sąjungai. Čikagoje veikė teat-

seniai, rodė stalas, padengtas pietums. Gaila buvo Julijos triušo, bet čia buvo kalts transporto kamštis tunelyje iš Baltimorės. Ką padarysi, pietus teko suvalgyti kitą dieną.

Viskas šiuose namuose dar primena „rojaus laikus“, kai buvo gyvas Algis Danta, šių namų šeimininkas. Šiandien Julijos gyvenimas — tų laikų prisiminimas, Algio vaikai, kurie dabar tapo ir jos vaikai, ir „Lietuvių Bendruomenės balsas“ — radijas, kurį jau 16 metų veda kartu su bendradarbių kolektyvu.

Philadelphijoje lietuviai plačiai išsisklaidę po apylinkes, todėl radijas čia labai reikalingas. Jis juos ir vienija, ir ragina. Radijas apskritai čia yra sena susizinojimo priemonė.

— Tai Jūs dramaturgė?! — šūktelėjo, išgirdusi apie tai šių eilučių autorė.

— Aš savęs nelaikau dramaturge, neturiu net drąsos taip pasivadinti, — purtėsi Julija. — Niekam savo veikalėlių nedaviau, niekur nesispausdinau. Taip ir išnyksiu kaip dūmas, neblaškomas vėjo. Neturėjau siekimų gauti medalių, premijų. Tiesiog man jomuras yra prie širdies, negaliu be juoko gyventi, kaip be oro. Rašydavau apie tai, kas man buvo įdomu. Mano tikslas buvo, kad po sunkių darbų, pavargę po gyvenimo problemų našta žmonės nors 10 minučių galėtų pasijuokti.

Todėl planuoju iš anksto — bent 10 dienų prieš ateinantį periodą: kaip minėta, mitybiniai stiprinkai atsparumą, ir sveikatą, idant atlaikytum ateinančius pakitimus. Gyvenimo kaita ir mitybinės priemonės yra veikliausios priemonės sukontroliavimui su regulomis surišių negerumų.

Šaltinis: Carlson Wade „Nutritional Healers“.

PRIVATIZACIJA AR ĮMONIŲ IŠPARDAVIMAS SVETIMŠALIAMS

JONAS DAUGĖLA

Rusijos komunistai, vos tik užvaldę Lietuvą, panaikino bet kokią privačią nuosavybę ir visą žemę bei įmones valdžia perėmė savo žinion. Tuo būdu visoje valstybėje per labai trumpą laiką buvo įgyvendinta kolektyvizacija tiksliausia to žodžio prasme.

Kovo 11-tosios aktu buvo visam pasauliui paskelbta, kad atstatoma nepriklausoma Lietuvos valstybė, kuri tvarkysis demokratiniais pagrindais. Tuo būdu buvo savaime atstatyta ir privačios nuosavybės teisės. Gyventojai tuojau puolėsi atgauti savo ir savo tėvų prarastą nuosavybę.

Visų pirma žmonės stengėsi atgauti savo žemes. O tos žemes buvo įjungtos į bolševikinius kolchozus, kurie mūsų žmonėms buvo iki gyvo kaulo įkyrė. Tad buvo skubama juos griauti, tikintis, kad tuo pačiu gyventojai atgaus savo ar savo tėvų ariamos žemės plotus, ir taip pat panaikins skaudų prisiminimą. Savo tėvų žemes stengėsi atgauti ir užsienio lietuviai. Tik visa bėda, kad nei vienas jų nebuvo pasiryžęs tą žemę artai ir auginti derlius. Jiems buvo svarbu atgauti nuosavybės dokumentus.

Jau tada tuojau mūsų agronomijos tėvas P. Vasiūnas šauktė šaukė, kad kolchozų griauti nereikia — juos reikia tik perorganizuoti. Nereikia skubėti su žemės reforma. Pirmiausia grąžinti žemes tiems, kurie tuojau imsis kurti privačios ūkio. O visiems kitiems laikui bėgant rasti būdų už žemę atsilyginti.

Tad tada tuojau mūsų agronomijos tėvas P. Vasiūnas šauktė šaukė, kad kolchozų griauti nereikia — juos reikia tik perorganizuoti. Nereikia skubėti su žemės reforma. Pirmiausia grąžinti žemes tiems, kurie tuojau imsis kurti privačios ūkio. O visiems kitiems laikui bėgant rasti būdų už žemę atsilyginti. Tačiau šis Vasiūnauko šaukimas nerado atgarsio ar pritarimo. Kolchozai liko bei jokios administracijos. Mūsų žmonės tuojau pradėjo griauti modernius kolchozų pastatus. Griuvėsiais virto gerai įrengti tvartai, javų sandėliai ir moderniškos grūdų džiovyklos. Svetimšaliai kolchozų valdytojai išgrobė visus įrankius, brangias mašinas ir jas išgabeno parduoti į Baltarusiją ar Ukrainą, o pinigų susikimšo į savo kišenes. Badu išdvėsė niekieno neprižiūrimos veislinių gyvulių bandos... Tai buvo neprityusių politikų klaidos. Tą jie ir šiandien pripažįsta ir klaidas apgailestauja.

Antrojo demokratinio Seimo rinkimus didele dauguma laimėjo Tėvynės sąjunga. Vyriausybę sudarė G. Vagnorius. Jis gerbė privačios nuosavybės teises. Tad tuojau pradėjo

įvairias valdiškas įmones grąžinti teisėtiems jų savininkams arba perduoti šiaip privatiems asmenims. Šias savo pastangas jis labai teisingai pavadino privatizacijos vardu. Per trumpą laiką privatizavo kelis šimtus įvairių pramonės ir prekybos įmonių. Jos ir šiandien dar gerai, pelningai tvarkosi.

Ir tai buvo labai gera politika. Atskiri asmenys, jų sudarytos bendrovės ar kooperatyvai visada įmones geriau ir pelningiau tvarko nei valdžios paskirti valdininkai.

Tačiau trumpu laiku Vagnorius su visa privatizacijos programa nukeliavo kažkur į dykumas. Jis pradėjo didžiules ir valstybei naudingas įmones parduoti užsienio verslininkams. Pirmiausia už pusdykį pardavė suomiams telefonustelekomą. Ir pradėjo derybas užsienio prekybos įmonėms parduoti Lietuvos geležinkelius, laivyną, aviaciją. Lietuviai tokia privatizacijos politiką labai teisingai „pakrikštijo“ „prichvatizacijos“ vardu.

Bet maždaug tuo metu Lietuvos prezidentu buvo išrinktas V. Adamkus. Jis tuojau sustabdė šią „prichvatizaciją“ ir pareiškė, kad tos valdžios įmonės yra strateginio pobūdžio, tad jos turi išlikti Lietuvos valdžios žinioje. Vagnoriui teko pasitraukti iš premjero ir nauju premjeru tapo Paksas. Jam teko perimti ir nelemą „Mažeikių naftos“ įmonės pardavimą amerikiečių „Williams“ bendrovei. Paksas atsisakė pasirašyti perdavimo aktą ir taip pat turėjo pasitraukti iš vyriausybės.

„Williams“ bendrovės reikalai yra labai painūs ir sunkūs pasakyti, kas ten teisis. Tik pabaiga tokia, kad „Williams“ valdyta „Mažeikių nafta“, o tuo pačiu ir Būtingės terminalas, atiteko rusams. Bet šiuo metu mūsų vyriausybė nutarė privatizuoti Kauno elektrinę ir pradėjo rinkti užsienio įmonių pasiūlymus. Gauti Rusijos, Suomijos ir JAV prekybinių įmonių pasiūlymai. Taip pat yra gautas ir Lietuvos „Dujotekana“ įmonės pasiūlymas. Vyriausybė ir vėl pripažino, kad geriausias yra rusų „Gazprom“ pasiūlymas. Tad turbūt ir Kauno elektrinė teks rusams. Tiesiog sunku suprasti, kodėl Lietuvos vyriausybė negalėjo Kauno elektrinę atiduoti lietuviškai

Seselių kazimieriečių Čikagoje vadovaujamos Maria gimnazijos moksleivės praėjusios savaitės pirmadienį, rugsėjo 9 d., turėjo progą susitikti su Lietuvos prezidentu Valdu Adamkumi ir išklausti jo kalbos Lietuvos užsienio politikos bei saugumo temomis, pasakytos InterContinental viešbutyje. Gimnazistes palydėjo kazimierietės seselės: Margaret Zalot (Maria gimnazijos prez.), Salvatore Ciuscytė, Mary Balkus; kartu vyko ir gimnazijos talkininkė Gina Lazarro. Nuotraukoje su Lietuvos prezidentu (iš kairės): Alina Šumskaitė, Eiva Marozaitė, Diana Čepsytė ir Dijana Salinaite.

„Dujotekana“ bendrovei, kad ir už mažesnius įnašus. Bet įmonė būtų likusi lietuvių žinioje ir ją valdytų lietuviai. Žinoma, rusai, perėmę Kauno elektrinę, tuojau pakels vartojams elektros kainas, ir visus pelnus išveš į „plačiąją tėvynę“.

Mūsų dabartinė vyriausybė numaciusi ir toliau tęsti įmonių privatizaciją. Būtų puiku, jeigu tos įmonės iš valdžios žinios pereitų į atskirų asmenų, ar jų sudarytų bendrovių ar kooperatyvų

nuosavybę. Tačiau, jeigu ir toliau jos vienu ar kitu būdu teks rusams, tai ta „prichvatizacija“ gali Lietuvai atnešti didelių bėdų. Šias įmones elektrinę, tuojau pakels vartojams elektros kainas, ir visus pelnus išveš į „plačiąją tėvynę“.

Cia būtų pravartu prisiminti Rusijos valdovo Putin žodžius. Kai buvo svarstomas

NATO plėtimo reikalas, Putin pasakė, kad jam tas nėra taip svarbu. Jis sakė, kad jie nemano kada nors į Baltijos šalis vėl įvesti karines jėgas. Rusams to daryti nėra reikalo. Jie Lietuvą gali pavergti ekonomiškai. Ir šį mūsų valstybės pavergimą jie šiandien su Lietuvos vyriausybės pagalba sėkmingai vykdo. Tai taip liūdina, iš tolo žvelgiant, atrodo dabartinės Vyriausybės vykdoma „prichvatizacijos“ politika...

VERTINA MIESTE VYKDOMUS PROJEKTUS

Vilniečiai yra gerai informuoti apie mieste vykdomus projektus ir daugumą jų vertina teigiamai. Tai išaiškėjo, šių metų rugpjūčio 27-30 d. bendrovė „Baltijos tyrimai“ atlikus reprezentatyvią Vilniaus gyventojų apklausą. Apklausa atlikta sostinės savivaldybės užsakymu, tokio vilniečių nuomonės tyrimo pageidavo Vilniaus miesto tarybos nariai.

„Naujausi apklausos rezultatai parodė, kad vilniečiai domisi ir yra gerai susipažinę su sostinėje pradėtais ir dar planuojamais darbais. Šie rezultatai įrodo ir Savivaldybės veiklos atvirumą ir skaidrumą. Džiaugiuosi, kad vilniečiai pritaria didžiausiems Vilniaus mieste įgyvendinamiems projektams“, — sako Vilniaus meras Artūras Zuokas.

Apklauskos metu miesto gyventojams buvo užduoti

klausimai apie šešis Vilniuje vykdomus projektus: Gedimino prospekto rekonstrukciją, požeminių automobilių stovėjimo aikštelių statybą miesto centre, projektą pardavus savivaldybės administracinius pastatus statyti naują savivaldybės pastatą, Karaliaus Mindaugo tilto statybą, golfo laukus su poilsio zona gyventojams Pilaiteje.

Apie visus šiuos projektus žino nuo 71 iki 96 proc. Vilniaus gyventojų. Daugiausia vilniečių buvo susipažinę su šiuo metu vykdoma Gedimino prospekte rekonstrukcija (96 proc.) mažiausiai — su Karaliaus Mindaugo tilto statyba (71 proc.) Antroje vietoje pagal gyventojų informuotumą yra požeminių automobilių aikštelių statyba (89 proc.), trečioje — greitojo tramvajaus projektas (86 proc.)

Geriausieji vilniečių vertinamas projektas — Karaliaus Mindaugo tilto statyba. Teigiamai ir labai teigiamai tilto statybą vertina 81 proc. miesto gyventojų. Taip pat labai gerų vilniečių įvertinimų sulaukė ir Gedimino prospekto rekonstrukcija bei požeminių automobilių stovėjimo aikštelių statyba miesto centre. Šiuos projektus teigiamai ir labai teigiamai vertina po 70 proc. sostinės gyventojų.

Golfo laukus, greitojo tramvajaus projektą, ir projektą pardavus savivaldybės administracinius pastatus statyti savivaldybės pastatą sostinės gyventojai vertina daugmaž panašiai: teigiamai juos įvertino atitinkamai 35, 46 ir 42 proc. vilniečių. Nebuvo nei vieno projekto, kuriam nepritarė daugiau kaip 45 proc. gyventojų.

R. Razgaitienė

bėti dar negalima.

Tiesa, įrengta takai ir kopas (kai kur — betoniniai, smarkiai kontrastuojantys su Kuršių nerijos gamtos trapiumu), viena kita medinė apžvalgos aikštelė kopose. Bet tai ko gero ir viskas, ko lauktų atvykėlis-turistas. Nei pado-resnės kavinės, nei žmoniškos parduotuvės bent maistui nusipirkti, nekalbant jau apie nakvynės namus, užtikti čia neteko. Net ir artimiausia degalinė — beveik tik už 50 km, Zelenogradske, buvusiam Krante (vok. Cranz).

Pilkopės gyvenvietė sunykusi pilna to žodžio prasme. Nuo prieškarinio išlikę pastatai, menantys dar vokiečių laikus, susidėvėję pagrindiniai, neišku kada remontuoti, jeigu remontuoti iš viso. Sovietmečio architektūriniai interpai — kolchozinio tipo silikatinų plytų dėžutės, žiauriai sudarkiusios istorinį ir architektūrinį krašto audinį, — irgi, atrodo, bebaigiantys savo dienas: lopytais nesu-

lopytais stogais, suklypusiomis sienomis, pilkais, nebeuvalomai apdulėjusiais langais. Nė gelelės, nė darželio aplinkui, nekalbant jau apie kerpamas pieveles ar gėlynus. O jau gatvės, gatvės! Vienos duobės ten, kur būta kadaise kazkokio grindinio, kitur — negrįsti dulkantys keliukai, be jokių šaligatvių.

Ryškiausias akcentas — kareivinės

Gyvenvietė nedidelė, galbūt sulig Preila. Tačiau aišku, kad čia neklesti nei turizmas, nei žvejybos verslas, nėra nė dirbamos žemės. Kaip verčiasi ir iš ko gyvena žmonės šioje skurdžioje pašlaitėje, galima spėlioti. Tik kur ne kur pasitaikę sutikti žmogų, betriusiantį aplink savo varganą būstą.

Visiškai kopos papėdėje pasitaikė užėti Pilkopėje įkurdintą karinį dalinį. Greičiausiai tą patį, kurio vyrai taip rūpestingai mane patikrino prie sienos, įvažiuojant į

Rusiją. Trapus kopų peizažas visiškai nesiderino su silikatinų plytų kazarmomis, aptvertomis aklina mūro tvara, nudažyta sovietų kariuomenės pamėgta aliuminio spalva. Ant geležinių vartų iš tolo švietė didelė raudona žvaigždė — sovietinės praeities simbolis.

Kelias, vedęs į kareivines, pasirodė besąs akligatvis, todėl pastebėjus automobilį ne rusiškais numeriais, greta vartų sargybos poste nuobodžiaus sargybinis tuojau atgijo, pastebimai suaktyvėjo, nespėdamas aiškaus susidomėjimo artėjančia mašina. Jau buvo bežengias iš savo bokštelio, tad nutariau neapsunkinti gyvenimo nei sau, nei kvaršinti galvos sargybiniai, tad tuojau apgrėžiau automobilį.

Kavinė — ant ratų

Daugiau pasisukinėję po gyvenvietę, vis dėlto teko pastebėti vieną kitą ir palyginti šiuolaikiškai įrengtą ar naujai pastatytą namą. **Bus daugiau**

AUTOMOBILIŲ PER KURŠIŲ NERIĄ

VIDMANTAS VALIUŠAITIS

Nr. 6

Didžiulės kopos papėdėje — Pilkopė
Pirmoji gyvenvietė nuo Lietuvos pusės yra Pilkopė (vok. Pilskoppen), dabar vadinama Morskoje, — jau už 6 km. nuo sienos.

Buvau girdėjęs kalbų, neva Rusijos Kuršių nerijoje atostogauti labai palanku: pigiau negu Nidoje ar Juodkrantėje, o jūra, saulė ir parkrantė — ta pati.

Ir iš tiesų — gamtinė aplinka čia nepaprastai dėkinga. Buves žvejų kaimelis įsikūręs didžiulių kopų paunksmėje, greta ežero, kurį nuo Kuršių marių skiria tik siauras smėlio ruožas. Vakarų pusėje, miške, plyti kitas ežerėlis, ir čia pat dunkso aukštos ir labai stacionios kopos, jau ankstyvą pavakare gyvenvietę užden-giančios plačiu šešėliu.

Pilkopė senosios kroni-

kose minima jau 1283 m. — aukštame kalne vietos gyventojai tada turėjo savo šventvietę. Du kartus seniesiems gyventojams kopininkams teko keisti savo sodybų vietą, gelbstintis nuo atslenkantių smilčių, kol galutinai apsigyveno dabartinėje vietoje, skubiai apsidėję slenkancio smėlio kalnagūbrius ir sulaukę smėlį prie pat kaimelio. Apželdintų kopų aukščiausi pakilimai yra Liepos (59 m.) ir Ievos (63 m.) kalnai, nuo kurių atsiveria išspūdinga Kuršių nerijos kraštovaizdžio panorama.

Gyvenvietė sunykusi ir apleista

Natūralus gamtos grožis, deja, tėra vienintelis dalykas, kurį čia atranda ir kuriuo gali džiaugtis atklydęs turistai. Apie kokią nors turizmo paslaugų infrastruktūrą čia kal-

Pribrendo laikas ALTui ir JAV LB tartis

Prieš keletą savaičių, maždaug tuo pačiu metu, kaip „Williams“ paskelbė parduosianti „Mažeikių naftos“ kontrolinį akcijų paketą ir valdymo teisę Rusijos bendrovei „Jukos“, pasklido žinia apie daugeliui lietuvių emigracijos bangų, tarnavusios draudos firmos — Lietuvių katalikų susivienijimo Amerikoje — pasirašytą sutartį su stambia Pennsylvanijoje veikiančia, slovakių moterų draudos firma, šiai suteikiant teisę perimti LKSA kontrolę. Visa tai įvyko nelauktai Pennsylvanijos valstijos draudos komisija prieš kelis metus pastebėjo LKSA silpnėjimą ir patarusi jai jungtis su sėkmingesne draudos firma. Jungimosi tikslu prieš ketverius metus buvo pradėti pasitarimai tarp Susivienijimo Lietuvių Amerikoje (SLA) ir LKSA, tačiau „vestuvėms“ taip ir nebuvo lemta įvykti. Panašiai kaip amerikiečių „Williams“ firma, pasipelniusi nutarė Lietuvą apleisti, taip ir lietuviškojo susivienijimo vadovybė partnerių pasirinko geresnį „kraitį“ ir LKSA vadovams geresnius asmeninius laimėjus teikiančią slovakių moterų draudos firmą. Tautiškas ir patriotizmas sprendime rolės nevaizdino!

Paskutiniaisiais metais ne vien išeivijos lietuvių organizacija rodo silpnėjimo žymių. Esama organizacijų, tik popieriuje tebeegzistuojančių. Vis dažniau girdime apie šimtmečio pradžioje įkurtų lietuvių parapijų bažnyčių, draugijų, klubų uždarymas duris. Nevisad esame pajėgūs sustabdyti ar pasipriešinti gyvenimo padiktuotiems procesams. Tautinė pareiga tačiau reikalauja, kur galime, išeivijos jėgas stiprinti, ypač ten, kur dar esama vadovų, suprantančių svarbą tautinę gyvybę išlaikyti ir perduoti ateities kartoms.

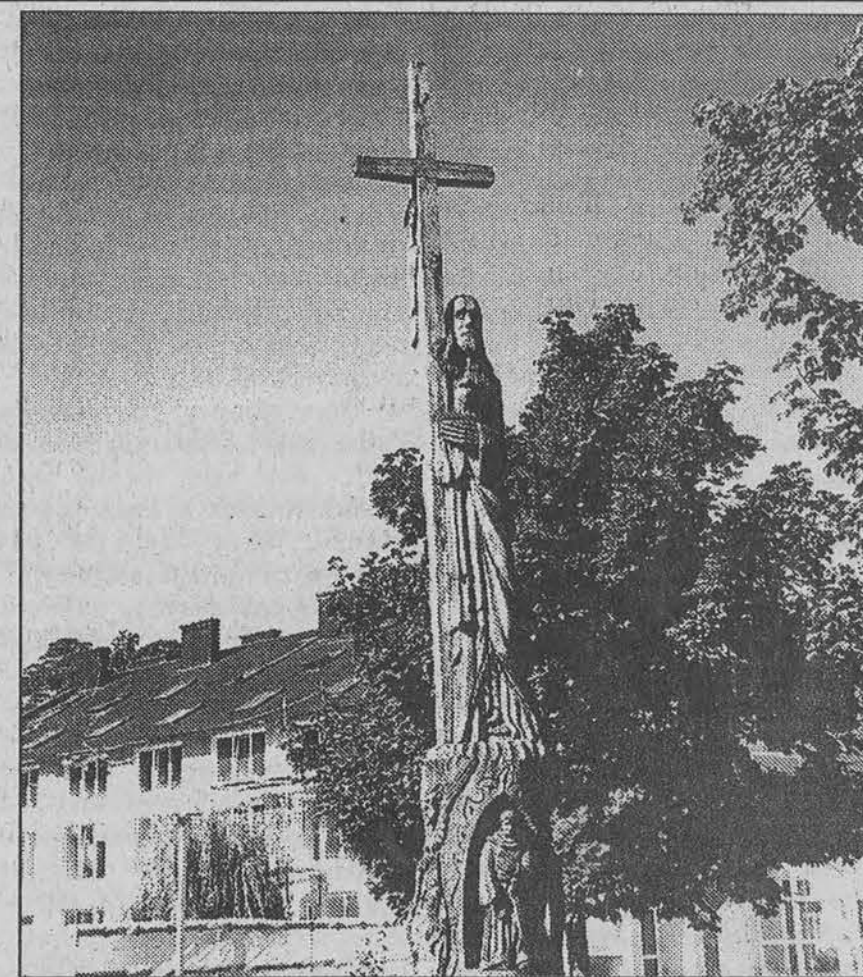
Dabartiniu metu išgyvename darą Amerikos Lietuvių tarybos (ALTo) ir JAV LB-nės santykiuose. Ne taip jau seniai šių mūsų vadinamųjų „veiksnių“ astrokai kovota dėl išeivijos „valdžios“ pirmumo. Su atgauta Lietuvos nepriklausomybe reikalai apribo, amžiaus našta bei mirtys praretino vadovų gretas, naujai atėjusieji vadovai neturi nei laiko, nei ryžto tarpusavy kovoti. Koncentruojamasi Lietuvių padėti jos siekyje į Šiaurės Atlanto sąjungą. Pradedam

suprasti svarbą veikti kartu, išeiviją cementuoti svarbiausių uždavinių atlikimui. Pradedama įsisamontinti, kad naivu išeivijai tikėtis apčiuopiamos pagalbos bei paramos iš nepriklausomos Lietuvos. Ten šiandien kyla balsai prieš bet koki lietuviškosios išeivijos rėmimą, nesvarbu, ar tai būtų lietuviškos saulės Karaliaučiaus krašte ir Gudijoje, ar pusšimtį metų išgyvenusi Vasario 16-osios gimnazija Vokietijoje. O ką bekalbėti apie paramą Amerikos lietuviams! Jei šie balsai girdisi šiuo metu, kai išeivija savo rankose turi svarbų „kozį“ Lietuvos pakvietimui į NATO, kokios galimybės, kad su išeivija bus skaitomasi, Lietuvai įstojus į tarptautines struktūras ir sustiprinus ekonominę bazę savoje valstybėje?

Š. m. rugsėjo 21-22 d. Washington, D.C., įvyks JAV LB XVI Tarybos trečioji sesija. Mano, kaip JAV LB Krašto valdybos pirmininko, pateiktoje ataskaitoje — pranešime, esu paprašęs JAV LB Tarybos įgaliojimo Krašto valdybai pradėti pirminius pasitarimus su Amerikos Lietuvių taryba, abiejų institucijų susivienijimo tikslu. Samoningai panaudojau senosios emigracijos lietuvių nukaltą žodį „susivienyti“, nes jis tiksliai apibūdina tai, ko norima siekti: sujungti į vienumą, sukurti sąjungą.

Atkreipiau JAV LB Tarybos narių dėmesį, kad tai bus ilgakalbi užtrunkantis procesas, reikalaujantis abipusės kantrybės, takto, diplomatiškumo, praeities „nuoskaudų“ primiršimo ir kantraus skundų išsiklausymo. Nelengva bus rasti tinkamą formulę suvesti organizacijų pagrindus sukurta ALTą ir individo asmens pagrindus veikiančią JAV LB. Taip pat nėra aišku, kaip ALTą sudarančios organizacijos pažūrės į JAV LB-nės tiesiamą draugiškumą ranką? Viltį teikia dabartinio ALTo centro valdybos pirmininko Sauliaus Kuprio privaciai reikšta nuomonė, kad laikas yra pribrendęs ieškoti artimesnio ALTo ir JAV LB-nės suartėjimo.

Bandyti tartis skatina noras išeiviją išlaikyti stiprią ir gyvastinę. „Susivienydami“ sukurtume daugelį pažūrų kartų ir emigracinių „bangų“ apjungiančią išeivijos instituciją. O tai laiduotų išeivijai kur kas šviesesnę ateitį ir didesnę Lietuvos dėmesį.

Juodkrantėje.

B. Kronienės nuotr.

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

RYŠYS IR SANTYKIS

Kun. Valdas Aušra

Šešioliktas sekmadienis po Sekminių 2002.08.09. Pamokslas sakytas Zions Lietuvių Evangelikų Liuteronų Bažnyčioje, Oak Lawn.

Mato 18:15-20: „Jei tavo brolis tau nusikalstą, eik ir bark jį prie keturių akių. Jei jis paklausys, tu laimėjai savo brolių. O jei nepaklausytų, pasiimk su savimi dar vieną ar du, kad visa byla remtųsi dviejų ar trijų liudytojų parodymais. Jeigu jis ir jų nepaklausytų, pranešk bažnyčiai. O jei nepaklausytų, tebūnie jis tau kaip pagonis ir muitininkas. Iš tiesų sakau jums: ką tik surišite žemėje, bus surišta ir danguje, ir ką atrišite žemėje, bus atriša ir danguje“. „Ir dar sakau jums: jeigu kas iš jūsų susitaręs žemėje dviem melsti kokio dalyko, jiems mano dangiškasis Tėvas jį suteiks. Kur du ar trys susirinkę mano vardu, ten ir aš esu tarp jų“.

Brangieji Viešpatyje Kristuje, prieš porą dienų 11 TV kanalas rodė gana įdomią laidą. Laidos tema, kiek supratau, buvo apie mūsų visų ryšį — tarpusavio ryšį. Laida buvo sudėta iš atskirų dalių, kurias ruošė ir vedė skirtingi TV žurnalistai. Mane suintrigavo viena dalis, kur žurnalistas animacijos pagalba atpasakojo daugeliui gana gerai iš istorijos žinoma momenta — Julijaus Cezario nužudymą. Rodomi nupiešti vaizdai ir girdime komentatoriaus balsą, pasakojantį apie paskutines Romos imperijos vadovo gyvenimo minutes, kai jis lipa Romos Senato laiptais ir senatorių yra užbandomas peiliais. Suokalbinkų tarpe yra jo geras draugas Brutus. Suskamba paskutinieji imperatoriaus žodžiai: „Brutai, tu taip pat?“, kurie istoriko bendraamžiaus žodžiais simboliškai galėjo nurodyti Bruto ateitį (jis taip pat buvo nužudytas); ir Julijus Cezaris, giliai atsidusęs, miršta.

Istorija daug kam žinoma. Kyla klausimas: ką bendra ji turi su TV laidos tema apie mūsų visų tarpusavio ryšį? Ką bendra ji turi su šia diena ir šia vieta, su šiomis pamaldomis? Komentatorius parodo mums gana netikėtą ryšį tarp Cezario nužudymo ir mūsų, t.y. žmonių, gyvenančių šiandien. Pasirodo, kad paskutinis Cezario atodūsis turėjo, nors ir be galo dideli, tačiau baigtinį molekulų skaičių, kurios oro judėjimo nešamos, pasklido po visą pasaulį: kai kurios nukrito į jūrą, kitas įsibūrė augalai, kitas, kaip teigė TV žurnalistas, remdamasis moksliniais tikimybes apskaičiavimais, įkvepiame mes — tada ir net šiomis dienomis gyvenantys žmonės. Jo mintis yra ta, kad mes net neįsivaizduojame kiek daug yra būdų, mus visus tarpusavyje surišančių ir netikėtų ryšių. Mus, gyvenančius šiandien vienas su kitu, ir mus, gyvenančius šiandien su mūsų protėviais, gyvenusiais net prieš kelis šimtmečius ar tūkstantmečius.

Dar vieną mūsų tarpusavio ryšio pavyzdžių man pakaužda mano pirmoji profesija — biologija. Mokslininkai yra nustatę, kad kiekvienas žmogus yra 15 kartų protėvių genų. Jeigu mes skaičiuosime, kad kartą vidutiniškai keičiasi kas 25 metai, tai lengvai apskaičiuosime, jog net mano protėvis, gyvenęs daugiau nei prieš 600 metų, palieka gene-

tinį kodą manyje. O žmonių, kurie turi genetinės įtakos man, kaip biologiniam vienetui, yra šimtai tūkstančių. Tai yra gana lengva apskaičiuoti: aš turėjau du tėvus, jie kiekvienas turėjo irgi po du tėvus ir t.t. Mano apskaičiavimais, pažvelgus tik į šešiolika kartų atgal, mano, kaip žmogaus, kūryboje turėjo dalyvauti 65,536 žmonės. Aš jau nebeskaiciuau iki visų 25 kartų. Apmaštant tą mūsų ryšį su praeities kartomis, pasidaro visai suprantamas Albert Einsteino posakis: „Skirtumas tarp praeities, dabarties ir ateities yra tik iliuzija, net ir tokia stipri, kokią mes turime“.

Apmaštant šitą, tarp žmonių esantį, ryšį, kuris gyvuoja ne tik dabartinio laiko plotmėje, bet veda ir giliai į praeitį, visai suprantamai suskamba Lawrence Stookey mintis (Calendar: Christ's Time for the Church), jog „būti krikščioniu, reiškia žinoti ir gyventi pagal įsitikinimą, kad visa žmogiškoji šeima pastoviai yra laiko ir amžinybės kryžkelėje“.

Tikriausiai lietuvių tarpe gyvas šmaikštus posakis, kad Lietuva yra pusbrolių respublika, turi gana rimtą pagrindą.

Kam aš tą viską pasakojau? Šią visą savaitę TV ekrane mes matome, radijo laidoje girdime vieną ryškiausią ir pagrindinę temą — Amerika, o ir visos pasaulis, po 2001 metų rugėjo 11 dienos tragedijos. To meto tragiški įvykiai nėra vien tik nekalta žuvusiųjų ir jų šeimų reikalas — jie skaudžiai palietė ir kitų šios šalies gyventojų gyvenimus. Ir ne tik palietė, bet ir radikaliai pakeitė daugelio žmonių gyvenimus. Dar daugiau, tragišką rugėjo įvykių parodė, koks mažas yra pasaulis ir kaip tampa jame gyvenantieji yra tarpusavyje surišti: žuvusiųjų tarpe buvo keliadesimties tautybių žmonių; po tragedijos įvairiausiomis išraiškos priemonėmis parodė savo paramą Amerikai beveik visos pasaulio valstybės; Amerikos atsakas sujungė daugelio tautų žmones kovai prieš terorizmą, palietė ir pakeitė gyvenimą Afganistane, Pakistane, Indijoje, Irane, Irake, Saudi Arabijoje, net Rusijoje, jau nekalbant apie pačią Ameriką ir artimiausius šios šalies rėmėjus Europoje bei kitur. Tiesiogiai karo veiksmai prieš teroristus, jų grupelių persekiojimas Europoje, čia ir net Filipinuose; jų finansinių pasipelnymo šaltinių ieškojimas ir užkirtimas. Viskas tiesiogiai rodo, koks mažas ir tarpusavyje tampa susijęs yra šis pasaulis. Ar galime teigti, kad ne tik Lietuva yra švogeris kraštas?!

Šios dienos Evangelija kalba apie mūsų tarpusavio ryšį: „Jei tavo brolis tau nusikalsta, eik ir bark jį prie keturių akių. Jei jis paklausys, tu laimėjai savo brolių. O jei nepaklausytų, pasiimk su savimi dar vieną ar du, kad visa byla remtųsi dviejų ar trijų liudytojų parodymais. Jeigu jis ir jų nepaklausytų, pranešk bažnyčiai. O jei nepaklausytų, tebūnie jis tau kaip pagonis ir muitininkas“. Šie žodžiai skamba kiek netikėtai Kristaus Evangelijos kontekste. Paprastai mes juos priimame, kaip instrukciją, kuri nurodo,

kaip mes turime elgtis su nepaklusniaisiais, su bažnyčiai ir visai krikščioniškajai bendruomenei nusikaltusiais žmonėmis. Tačiau, iš arčiau pažvelgus, mes negalime nepastebėti, kad Evangelija mums pateikia daug didesnės ir reikšmingesnės šio teksto reikšmės, nei prasakalusiųjų sudrausminimo priemonė. Tekstas mus kviečia ne tik paprasčiausiai priklausyti parapijai — krikščioniškajai bendruomenei, bet taip pat prisiiinti atsakomybę už tuos, kurie jai priklauso.

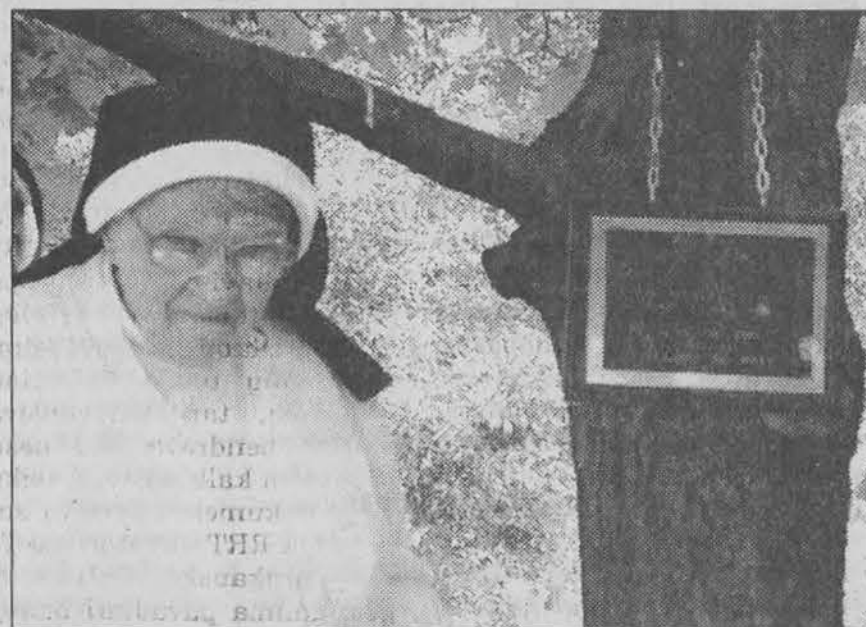
Neseniai Maria gimnazijos mokytojos ir moksleivės dalyvavo išskilmėse, pašventinant ypatingą ažuoliuką, pasodintą Maria gimnazijos sodelyje. Ažuoliukas, jau stambokas ažuolas, yra išaugintas iš Stelmuzės ažuolo gėlės, atvežtos iš Lietuvos. Prie medelio prikabinata lenta, nusakanti jo garbingą kilmę. Maria gimnazijai, Marquette Parke, Čikagoje, jau 91 metus vadovauja Šv. Kazimiero seselės. Ją lanko ir nemažai lietuvių, pastaruoju metu atvykstančių iš Lietuvos.

kaip mes turime elgtis su nepaklusniaisiais, su bažnyčiai ir visai krikščioniškajai bendruomenei nusikaltusiais žmonėmis. Tačiau, iš arčiau pažvelgus, mes negalime nepastebėti, kad Evangelija mums pateikia daug didesnės ir reikšmingesnės šio teksto reikšmės, nei prasakalusiųjų sudrausminimo priemonė. Tekstas mus kviečia ne tik paprasčiausiai priklausyti parapijai — krikščioniškajai bendruomenei, bet taip pat prisiiinti atsakomybę už tuos, kurie jai priklauso.

Jėzus kviečia prisiiinti ir padėti tiems, kuriems reikia pagalbos. O tai reiškia pagalbą žmogui, kad jis/ji pasitaistytų. Mes turime siekti susitaikymo ir tas mūsų noras susitaikyti yra mūsų siekis pagelbėti broliui ar sesei Kristuje jojos tikėjimo gyvenime. Mes tai darome suprasdami, kad mes tuo pačiu metu esame ir nuodėmingi, ir tie, prieš kuriuos tos nuodėmės yra daromos. Mes nesame vieninteliai tiesos nešėjai ir saugotojai, mes nesame tie, kurie geriausiai supranta, kas gera ir kas bloga. Šiandien mano brolis prasikalto prieš mane ir aš atėjau jam tai pasakyti; jis nekreipė dėmesio į mano perspėjimą — aš ateinu su liudininkais. Jis toliau ignoruoja mane — pateikiu mūsų nesutarimus spresti susirinkimui.

Aš tai darau ne vien todėl, kad mano tikėjimo ir bendruomenės brolis mane įskaudino, bet ir todėl, kad man rūpi mano santykis su juo, kad aš noriu atstatyti gerus santykius, turėtus iki šiol. Aš tai darau suprasdamas, kad pats būdamas nuodėmingas, rytoj aš pats galiu parklupti, paveiktas savo silpnumo. Aš tai darau, ne norėdamas parodyti savo teismumą, bet mylėdamas savo artimą ir norėdamas, kad jis suprastų savo parklupimą. Aš tai darau vėl ir vėl iš naujo, kol jis nesupranta savo klaidos.

Šiandien mes esame labai greitai teisti — jis neklauso manęs, tai aš daugiau nebe bendrauju su juo — taip aš nutraukiu savo ryšį su savo artimu. Mes elgiames dar prasčiau — jis man prasiškalto, tai aš, net nebandęs atstatyti savo bendrystės su šiuo artimuoju, puolu į jį bausti, kartais net fiziškai naikinti. Atrodo, kad ir šian-dieninis Evangelijos tekstas tam pritarė: „Jeigu jis ir jų nepaklausytų, pranešk bažnyčiai. O jei nepaklausytų, tebūnie jis tau kaip pagonis ir muitininkas. Iš tiesų sakau jums: ką tik

Kazimierietė ses. Perpetua prie Stelmuzės ažuolo vaikaičio, augančio Maria gimnazijos sodelyje. Ažuolas išaugintas iš Stelmuzės ažuolo gėlės, atvežtos iš Lietuvos.

surištie žemėje, bus surišta ir danguje, ir ką atrišite žemėje, bus atriša ir danguje“.

Petrui taip pat tikriausiai nebuvo aišku, kiek turi testis šis pokalbių procesas, todėl jis ir paklausė Viešpaties (Mato 18:21): „Viešpatie, kiek kartų turiu atleisti savo broliui, kai jis man nusikalsta? Ar iki septynių kartų?“ Ir jis išgirdo iš vežių išmušantį atsakymą (Mt. 18:22): „Aš nesakau tau — iki septynių, bet iki septyniasdešimt septynių kartų“.

Kiek kartų? Visados, skelbia Viešpats. Mes nustembame ir išsižiojame, neteکه amo... O ta kalba apie nepaklusniųjų laikymą pagonimis ir mokesčių rinkėjais? Ko gi ji verta?

Po truputį pradėdame mąstyti ir lyg ryto saulė nušvinta apsišviškimas — juk Viešpats Jėzus atėjo pas pagonius ir muitininkus; Jis atėjo pas tuos, kurie suprato, kad nei patys, nei kiti nebegali jiems padėti, nebegali jų

išvesti iš išganymo ir išsigelbėjimo kelią. Juk Viešpats Jėzus numirė ant kryžiaus ne už teisiusius, bet už nuodėminguosius; juk Kristų mes atrandame ten, kur du ar trys yra susirinkę jo vardu.

Ir čia viskas vėl persipina, ir kyla dar daugiau klausimų, ir kuriuos atsakymai išsiskiria kitus klausimus ir t.t. Viena aišku: viskas ir visi esame tampriame ryšyje. Nebėra praeities ir nėra ateities — viskas vyksta dabar ir čia (gyvenimas laiko ir amžinybės kryžkelėje); viskas yra neišardoma sąsąjė; viskas yra vienas Dievo sukurtas pasaulis.

Šiandien bekvėpuodamas, kaip teigė mano anksčiau minėtas TV žurnalistas, aš galėčiau įkvepti molekulę nužudytą Julijaus Cezario paskutinio atodūso. Gal šandien bekvėpuodami mes įkvepiame dalelę ir Viešpaties Jėzaus paskutinio atodūso, atsklidusio nuo kryžiaus medžio?

EUCHARISTIJA IR IŠPAŽINTIS

Gegužės 15 d. buvo paskelbtas Dvasininkijos kongregacijos prefekto kardinolo Dario Castrillono Hoyoso laiškas birželio 7 d. švenčiamos Pasaulinės maldų už kunigų šventumą dienos proga. Laiške pabrėžiama, jog Bažnyčiai ir žmonijai šiandien ypač reiktia malonės, nuskaistinio ir taikos. Teisingumas be malonės niekada neišspręstų kylančių individualių, bendruomeninių, nacionalinių ir tarptautinių konfliktų. Todėl kunigams privalo pirmutiniams „gerti iš dieviškosios malonės šaltinio, gausiai trykštančio iš Eucharistijos ir Atgailos sakramentų“. To nedarydamas, kunigas, pasak kardinolo, blogio akivaizdoje panirs ir naktį ir pasiklys etinėje bei dvasinėje tamsioje. Tam pasipriešinti ir to išvengti galima tik

padedant dieviškajai malonei. Kad kunigai būtų tokie, kokie jie turėtų būti pagal savo pašaukimo reikalavimus, būtinas kasdienis atsivertimas. Kardinolas pažymi, kad šiuolaikinėje visuomenėje kunigas gali jaustis izoliuotas ir apleistas. Todėl būtina ugdyti tvirtą bendruomeniškumo jausmą. Vyskupams siūloma reguliariai lankyti savo kunigus ir „praleisti su jais keletą dienų“. Tokiu būdu jie galėtų geriau suprasti savo kunigus bei suvokti jų sunkumus kasdienėje parapijos pastoracijoje. Kardinolas Castrillonas išreiškė viltį, kad jo laiškas parodys, koks svarbus šiais laikais kasdienis atsivertimas, nes „negali nusivilti tas, kuris yra pašauktas Dievo ir kuris visiškai pasitiki jo malone“.

BŽ

SIŪLO DARBA

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English. L.A. McMahon Window Washing. Chicago and Milwaukee area. Tel. 800-820-6155.

Reikalingi darbuotojai paroduotuvų valymui TN ir IN valstijose. Pageidautina vyrai. Atlyginimas nuo \$1,500 iki \$1,800. Tel. 615-554-3161.

Reikalingi langų plovėjai. Renkame 50 grupių, po 1, 2 ar 3 asmenis (vyrai ir moterys). Turite turėti savo automobilį ir susikalbėti angliškai. Darbas nuo pirmadienio iki šeštadienio. Atlyginimas \$80-\$150 į dieną. Atvažiuokite šiandien, pradėkite dirbti rytoj. **Blue Sky Window Cleaning, Inc., 2752 Maple Ave, Downers Grove, IL 60515.** 1/2 mylios į rytus nuo 355 greitkelio, Maple ir Walnut gatvių kampe. Tel. 630-515-8706.

IVAIRIOS PASLAUGOS

ELEKTROS ĮVEDIMAI-PATAISYMAI. Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiestyje. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai. 773-779-3313 **KLAUDIJUS PUMPUTIS**

TAISOME SKALBIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS. H. DECKYS TEL. 773-585-6624.

AUTOMOBILIŲ NAMŲ SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukse S. Kane kalba lietuviškai. **FRANK ZAPOLIS 3208 1/2 West 95th Street Tel. 708-424-8654; 773-581-8654**

Įdarbinimo biuras siūlo darbą amerikiečių šeimose su gyvenimu.

Geras atlyginimas. Būtinai anglų kalbos žinojimas. **2921 N. Milwaukee. Tel. 773-278-0660.**

Ieškoma auklė/ūkvedė Lake Forest rajone. Skambinti tel. 847-295-0405, po 6 v.v.

Reikalingi mūrinkai ir pagalbiniai darbininkai. Tel. 815-462-6263; 630-774-1025.

Liaudies medicinos gydytojas OLEH CHEREDNYK. Diagnostika ir gydymas liaudies medicinos metodais. Tel. 847-635-0353; 847-507-4074 (mob.)

SIŪLO IŠNUOMOTI

Oak Lawn išnuomojamas 4 kambarių, 2 mieg. butas su šiluma. Yra šaldytuvas ir dujinė viryklė. Šalia teniso kortai ir baseinas. **First Rate Real Estate, 773-767-2400, Aušra Padalino.**

Išnuomojamas gražus 2 miegamųjų butas vyresnio amžiaus žmonėms į vakarus nuo Marquette Parko. Tel. 708-656-6599.

Brighton Park išnuomojamas 2 mieg. butas 1 ar 2 vyresnio amžiaus žmonėms. Naujas kilimas, šaldytuvas, dujinė viryklė. Nerūkyti ir be gyvulių. Tel. 773-624-1542, 708-485-4961, palikti žinutes.

KUN. S. GAIDELIO GYVENIMO TAKAS

Kunigas Stanislovas Gaidelis gimė 1914 m. liepos 28 Latvijoje, netoli Daugpilio, Skaistės valsčiuje. Jo tėvai — Kazimieras Gaidelis ir Veronika Milašitė — susilaukė aštuonių vaikų, kur Stanislovas buvo ketvirtas iš eilės. Kilimo iš Švenčionių apskrities, Daugeliškio valsčiaus, aplinkybių vertiami jie išskeliavo ir įsikūrė Latvijoje, netoli Daugpilio, o Kazimiero brolis Kristupas pasilikio gyventi Švenčionyse.

Gaidelių šeima visu žiaurumu pajuto komunistų galia. Vyresnysis sūnus Robertas 1941 m. suimtas, kalinamas Daugpilyje, ištremtas į Krasnojarską ir 1942 m. už „priešvalstybinę veiklą“ Janisejsko lageryje sušaudytas. Motina su kitais dviem vaikais buvo ištremta į Sibirą, kur, išvergavusi atstūnerius metus, grįžo į Latviją. Tėvas Kazimieras nesulaukė bolševikmečio ir mirė 1924 m.

Auginti didelę šeimą be tėvo buvo nelengva, bet lietuviška ir katalikiška dvasia šeimose neužgeso. Nesant arti katalikiškos mokyklos, Stanislovas buvo atiduotas į Kraslavos lenkų šešių klasių mokyklą, kurią baigė 1920 m. Po to sekė dveji metų Rygos lietuvių gimnazija, kur jis priklausė ateitininkams. Mokslo turėjo nutraukti, kai jo vyresnysis brolis Robertas buvo pašauktas privalomai karo tarnybai. Teko administruoti ūkį. Į Rygą nebeturėjo galimybės grįžti, tad teko lankyti ir 1934 m. baigti Kraslavos latvių valstybinę gimnaziją.

Augdamas sveikoje dvasinėje savo šeimos aplinkoje, Stanislovas pasirinko dvasinį gyvenimą. 1934 m. baigęs gimnaziją, įstojo į Rygos kunigų seminariją, iš kurios po metų perėjo į vienuolišką gyvenimą pas jėzuitus. 1935 m. priimtas į jėzuitų naujokyną Šv. Kazimiero Jėzuitų

kolegijoje Vilniuje, iš kur buvo išsiųstas 2 metams į Galiciją, Lenkijoje, atlikti naujoko stažo. Ten būdamas, metus studijavo filosofiją Krokuvėje, bet, užėjus karui, grįžo atgal Rygon, kur baigė filosofiją ir tris teologijos kursus Rygos latvių universitete.

1944 m. rugpjūčio 2 d. buvo išventintas kunigu latvių vyskupo Juozapo Rancans. Studijoms baigti Jėzuitų ordino buvo išsiųstas į Berchmanso kolegiją prie Muencheno. Studijas baigęs, buvo paskirtas latvių dvasiniam reikalams DP stovylose, o nuo 1950 m. Australijos išeivių sielovada. Pirmuosius 18 metų Australijoje praleido Sidnėjūje, kartu eidamas Brisbanės ir Newcastle lietuvių kapeliono pareigas.

1968 metais ordino vyresnybės skiriamas, jis tapo latvių kapelionu Melbourne, kur jo veikla siekia jau per 20 metų, kartais bendradarbiaudamas su lietuvių kapelionu.

T. Stasys Gaidelis dešimtmecius redagavo ir leido Australijos latvių katalikų žurnalą „Gredzens“, buvo „Laiškų lietuviams“ platintojas Australijoje. Po Atgimimo išspausdino latviškos maldaknygės 12,000 egz. ir kitas knygas siuntė į Latviją, kurią 1993 m. aplankė. Nuolat keliaudavo po Australijos miestus, patarnaudamas latviams ir lietuviams. Padėjo rinkti lėšų Jaunimo centro Čikagoje statybai, nuolat remdavo t. D. Slapšį Indijoje. Kas mėnesį rašydavo Maldos apaštaliavimo skiltelę, rmties skiltelės Australijos lietuvių spaudoje — „Tėviškos aiduose“ ir „Musų pastogėje“. Kapelionaudavo ateitininkų ir skautų stovylose. Susilpnėjęs sveikatai, nuo 1998 m. gyveno Nazareto slaugos namuose, kur jį lankydavo tiek latviai, tiek lietuviai.

Mirė 2002 liepos 25 d. Melbourne.

Prezidento rinkimuose dalyvaus Seimo vadovas

Atkelta iš 1 psl.

„Neturiu pretenzijų tapti dar vienu Lietuvos gelbėtoju. Šiandien mes turime apginti taisyklę, kas pasiekta ir suteikti naują pagreitį mūsų šalies sėkmingam vystymuisi. Užtikrinti saugumą visiems ir galimybes kiekvienam“, teigė A. Paulauskas. Pasak jo, prezidentas turi būti „energingas, žinantis valstybės tik-

slus, galintis juos įgyvendinti“.

Socialliberalai skeptiškai įvertino galimybę paremti savo bendrininkų socialdemokratų kandidatą į prezidentus, Seimo pirmininko pavaduotoją Vytenį Andriukaitį.

Tačiau A. Paulauskas pažymėjo, jog prezidento rinkimų kampanijoje su V. Andriukaitiu nežada konfrontuoti.

Prokuratūrai siūloma įvertinti R. Pakso veiksmus

Atkelta iš 1 psl. krikščionis demokratas Artūras Vazbys. Jis pažymėjo, jog kreipimasis pasirašė kaip partijos, remiančios dabartinio prezidento Valdo Adamkaus kandidatūrą į prezidentus, atstovas.

A. Vazbys teigė, jog 1999 metais R. Pakso vyriausybei perėmus derybas su JAV bendrove „Williams“ dėl investicijų į „Mažeikių naftą“ (MN), buvo padidintas sutarčių projektuose numatytas valdymo mokesčiai, kurį amerikiečių bendrovei turėjo mokėti Lietuva. Pasak jo, dėl šių pakeitimų per 3 metus buvo sumokėta apie 90 mln. litų valdymo mokesčių daugiau, negu būtų sumokėta pagal ankstesnes sąlygas. „Tai yra labai konkretus pagrindas prokuratūrai pasiaiškinti, ar nebuvo nusikaltimo sudėties ar sąmoningo veikimo, kad mūsų valstybė patyrė apie 90 mln. litų nuostolį“, teigė parlamentarai.

1999 m. spalį, nepritardami „Mažeikių naftos“ privati-

zavimo sutartims su „Williams“, atstatastydino ūkio ministras Eugenijus Maldeikis, finansų ministras Jonas Lionginas, o vėliau ir pats R. Pakas. Tačiau tai nesutrukdė pasirašyti sutarčių su „Williams“. Jas pasirašė laikinosios premjerės Irenos Degutienės kabineto ministrai Sigitas Kaktys ir Rimantas Dziokas.

„Kodėl paskutiniu momentu buvo sustabdytas pasirašymas? Gal buvo spaudimas iš tuometinės „Mažeikių naftos“ vadovybės, o gal iš Rusijos bendrovės „Lukoil“?“, iš šios klausimus, liberalo Rimvydo Vaštako nuomone, prokuratūra taip pat turėtų duoti atsakymus.

Lietuvos generalinis prokuroras A. Klimavičius Seime pranešė davęs nurodymą apklausti buvusius konservatorių vyriausybės narius, kurie prisidėjo prie sutarčių su „Williams“ rengimo bei pritarė jų pasirašymui. (BNS)

* **Pirmą kartą po daugelio metų Kalvarijoje nevyks miesto šventė.** Jai pasipriešino Kalvarijos bažnyčios kunigas Raimondas Žukauskas. Garbės kanaaninkas kunigas įsitikinęs, kad šventės trikdė atlaidų rimtį ir atitraukia žmones nuo bažnyčios. (R, Elta)

* **Bendrovė „Mūsų odiseja“ pasirašė sutartį su „CNN International“** ir artimiausiu metu šios tarptautinės televizijos „Atostogų“ ir „Kelionių paslaugų“ teletekste turėtų pasirodyti informacija apie Lietuvos turizmą. „Mūsų odisejos“ atstovai neslėpė, kad CNN teletekstu leista naudotis už tam tikrą mokestį.

* **Izraelio kompanijai „Godot“ pareiškus norą** Lietuvoje statyti 12 mln. litų vertės lašišų perdirbimo gamyklą, netrukus konkrečius pasiūlymus pateikė Klaipėdos laisvosios ekonominės zonos (LEZ) valdytojai. Pradėjus kalbėti apie statybos darbus uostamiestyje, potencialūs investuotojai susidomėjo Kauno LEZ. Nors teigiamai, jog Klaipėdos LEZ pasiūlymas geresnis, tačiau Izraelio kompanija prabilo apie didesnę tikimybę gamyklą statyti Kaune. Tačiau Izraelio verslininkai norėtų įsigyti, o ne nuomoti žemę. Tad galimi investuotojai bei LEZ valdytojai laukia įstatymo pataisų, leidžiančių juridiniams asmenims LEZ teritorijoje įsigyti žemę.

* **Alytaus miesto savivaldybės vadovai** švietimo ir socialinių reikalų departamento Kultūros ir sporto skyriaus vyresniųjų specialistų, vadovaujančių jaunimo veiklai, įdarbino trigubą pilietybę — Europos Sąjungos, Didžiosios Britanijos ir Australijos — turintį 62 metų Peter Eyre. Užsienietis nemoka lietuvių kalbos ir neturi aukštojo išsilavinimo. (LŽ, Elta)

* **Seimo kanceliarijai neplanuota išsklaidyti abejonių**, ar vasarą Seimo rūmuose vyksiantiems remonto darbams buvo rengtasi skaidriai. Viešųjų pirkimų tarnyba nustatė, jog Seimo kanceliarija, darbų atlikimo konkurso dokumentuose papildomiems darbams nurodydama 200,000 litų sumą, peržengė teisės aktuose leidžiamas ribas. Seimo remonto susidomėjo parlamento Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas Algirdas Butkevičius, jis pareikalavo, kad kanceliarija pateiktų išsamią ataskaitą apie darbus ir išlaidas. (LR, Elta)

* **Po tragedijos, kai Vilniuje vykusio koncerto metu** buvo nužudytas nepilnametis, sostinės meras Artūras Zuokas nutarė nebeišduoti leidimų masiniuose renginiuose prekiauti alumi ir kitais alkoholiniais gėrimais. Aludarių asociacijos prezidentas Audrius Vidžys tai pavadino karštakošišku sprendimu. Tačiau jis pritaria A. Zuoko siūlymui griežtinti prekybininkų atsakomybę nepilnamečiams pardavus alkoholi. Vilniaus meras yra pareiškęs ketinąs kreiptis į Seimą su pasiūlymu priimti įstatymo pataisas — numatyti galimybę imonėms, pardavusioms alkoholio nepilnamečiams, atimti prekybos leidimus.

* **„Lietuvos telekomo“ generalinis direktorius** Tapio Parma pareiškė, kad Ryšių reguliavimo tarnyba pažeidžia jo teises. Parmos teigimu, norėdami surašyti administracinių teisės pažeidimų protokolą, tarnybos vadovai su juo bendravo jam nesuprantama kalba. Parma reikalauja dokumentų suomių kalba. Anot RRT direktoriaus Tomo Barakausko, Parmos elgesį galima pavadinti bandymu išvengti atsakomybės. (LŽ, Elta)

* **Lietuvos tekstilinių kolegų iš Rusijos ir Uzbekistano norėtų kurti bendras imones**, šių šalių verslininkai siūlo naudoti jų žaliavą ir darbo jėgą, iš lietuvių jie norėtų dizaino ir galimybės naudotis imonės ženklu rinkodarai vystyti. Lietuvos aprangos ir tekstilės imonių asociacijos prezidentas Jonas Karčiauskas sako, kad tokia galimybė bus svarstoma. Jau dabar kai kurios imonės, atlikdamos užsienio firmų užsakytus, dalį gamybos perkelia į Baltarusiją, Kaliningrado sritį. Tuo tarpu eksportuoti į Uzbekistaną Lietuvos verslininkai kol kas neskuba, nes lengvosios pramonės imonės iki šiol neatgauna 2,5 mln. JAV dolerių skolos už anksčiau į šią šalį eksportuotas prekes.

* **Prancūzijos Bonnevile miesto kalėjime** laikoma Lietuvos pilietė Edita Rumšienė rugsėjo 13 d. susitiko su savo trimis mažamečiais vaikais. Į susitikimą Italijoje gyvenančius vaikus — sūnus aštuonerių Raimondą ir septynerių Liną bei ketverių dukrelę Rasą — atlydėjo Rumšų šeimos draugai ir du Lietuvos garbės konsulai. E. Rumšienė savo vaikų nematė nuo liepos, kai ji išvyko į Prancūziją. E. Rumšienė buvo sulaikyta liepos 28 d. ir vėliau įkalinta, kai muitinės pareigūnai jos automobilyje rado įvairių medikamentų, tarp jų — ir priskirtinų Prancūzijoje draudžiamam dopingui. (BNS)

* **Tirdami vieną įžuliančių vagysčių Lietuvoje**, kai iš gintaro muziejaus buvo pavogtas vertingiausias jo eksponatas — 1,5 mln. litų vertės gintaro luitas, teisėsaugininkai pateko į aklavietę. Gausios pajūrio bei iš sostinės atvykusių policininkų pajėgos kol kas nepasiekė jokių apčiuopiamų rezultatų. (R, Elta)

A. A. MARIJA (ŠABALAITĖ) KAPOČIENĖ

Mirė 2002 m. rugsėjo 13 d., sulaukusi 96 metų amžiaus. Gyveno Cotuit Cape Cod., Mass. Motinos ir močiutės liudi dukterys: Rita Kapočienė ir Birutė Pabedinskienė su šeima; sūnus Algirdas su šeima.

A. a. Marija buvo žmona a. a. Juozo. Velionė buvo pašarvota John Lawrence laidotuvių namuose, 3779 Felmouth Rd. Rt, Morstons Mills, Mass. Laidotuvės įvyks antradienį, rugsėjo 17 d., iš Christ the King parapijos bažnyčios. Vietoje gėlių šeima prašo aukoti „Vaiko vartai į mokslą“ labdaros organizacijai.

Nuliūdę artimieji

Mylimai žmonai

A. A. PETRONĖLEI KARDOKIENEI

mirus, vyrui agr. JONUI, dukrai VIDAI, jų šeimoms ir artimiesiems gilią užuojautą reiškia

Angelė Katelienė,
Vlada Žemliauskienė-Stankienė

Rašytojai

A. A. SONEI PIPIRAITEI-TOMARIENEI

mirus, širdingai užjaučiame jos vyrą HARRY TOMARĄ ir artimuosius. Pradėję talentingą vaikų literatūros kūrėją, giliai liūdime.

Lietuvių rašytojų draugija

Praejusią vasarą Dainavoje kaip niekad gausi buvo besimokančiųjų lietuviškai suaugusiųjų grupė, kurioje buvo ir ne lietuvių kilmės amerikiečių. Nuotraukoje: pažengusiųjų grupės mokytoja Aušrelė Sakalaite (antroje eilėje pirmoji iš kairės) su savo mokiniais.

URUGVAJAUS LIETUVIŲ KULTŪROS DRAUGIJOS 2001-2002 M. VEIKLA

Visuomeninė veikla

Mėnesiniai gastronominiai subuvimai — pietūs (kas savaitę);

įvairių ekskursijų organizavimas, kuriose dalyvauja lietuviai, gyvenantys Montevideo apylinkėse;

dalyvaujama Tautų mugėse; lietuvių tautinių švenčių minėjimai su atitinkamomis lietuviškomis parodomis;

lietuvių tautinių šokių grupės palaikymas; dalyvauta kongresuose ir PLB seime;

telkinio reprezentacija vietinei visuomenei/t. šokių grupė; remiama ir ugdoma sporto veikla. Lietuviams atstovaujama Urugvajaus Imigrantų olimpiadoje;

rūpinamasi užsienio lietuvių delegacijų priėmimais; svečiams stengiamasi įvairiais būdais padėti, juos orientuoti, vertėjaujame ir t.t.

remiami Marisos Leonavičienės lietuvių kalbos kursai. Jos lietuvių kalbos pamokos vyksta nuo 2000 metų. Moki-

niai būna visokio amžiaus. Juos mokome pagal poreikius. Dauguma ateina pavieniui ir pamokas, o kai kurie mokosi grupėse. Iki šiol susidomėjusių buvo per 20, iš kurių visą paskirtą kursą baigė nedaug. Be to, dar yra ir vaikų, kurie labai pamažu mokosi, jų yra apie 30, tarp jų 4 iki 12 metų amžiaus. Šitos pamokos mums labai reikalingos, kadangi tai yra vienintelis būdas išlaikyti lietuvių kalbą tarp pačių urugvajiečių ir bendraujant su užsienio lietuviais.

Atlikti nekilnojamo turto priežiūros darbai

Turimo vasarnamio remontas; draugijos būstinės remontas ir užlaikymo darbai;

įvairių valdžios reikalaujamų leidimų išrašymas klubo veiklos habilitacijai gauti ir panašius reikalų tvarkymas.

Svarbiausios problemos

Nuolatinai mažėjantis dalyvių skaičiai draugijos renginiuose; ekonominės bėdos;

mus rimtai liečianti jaunimo emigracija į kitas šalis, ieškant darbo, geresnių pragyvenimo sąlygų. Kas labai, ypač šiais pastaraisiais laikais, jau drenauoja ir taip skystą mūsų aktyvistų skaičių — telkinio ateitį pastato ant sunykimo briaunos.

Dėkojame Pasaulio lietuvių Bendruomenei, Lietuvių fondui, Tautinių mažumų ir šėvių departamentui bei kitoms lietuviškoms organizacijoms, kurios visada prisimena ir mus remia.

Urugvajaus Lietuvių kultūros draugija Urugvajaus Lietuvių jaunimo sąjunga

LIETUVIAI MĖGO RADIJĄ...

Atkelta iš 2 psl.

Tuos 1,000 dol. paskyrėm Vilniaus radijui, kurio siūstuvus buvo labai blogas. Tai buvo spalio mėn., o 1991 m. sausį atėjo sovietinė kariuomenė ir

viską sudaužė, taip pat ir dovanotą mūsų siūstuvą.

Mūsų darbas — kaip ta marga mozaika, kiekvienas įnešęs po savo gabalėlį. O viską, ką mes darėm, jungė meilė Lietuvai. Jeigu mums būtų kas plovęs gyslas, tai turbūt kraujas būtų tekėjęs žaliai-geltonai-raudonas, — šmaikštuoja Julija.

„Bendruomenės balsas“ Philadelphijoje yra vienas iš 13 šiuo metu JAV veikiančių lietuviškų radijo programų. Rochesteryje, NY, veikia „Dainos aidas“ (Raimundas Kiršteinis); Clevelande, OH — „Tėvynės garsai“ (Aldona Stempuzienė); Baltimorėje, MD, privati Kęstučio Laskausko radijo programa; Lithuanian-American Radio (Anatolijus Šlutas) ir „Margutis II“ (visuomeninė programa) — Čikagoje, IL; „Lietuvių melodijų radijo valanda“ — W. Bloomfielde, MI (Antanas Zaprackas); „Lietuvos prisiminimai“ — Waterbury, CT (Antanas Paliulis); „Tėvynės garsai“ — Hartforde, CT (Alfonas Dzikas); American Lithuanian Voice, INC — Redforfe, MI (Kazys Gogelis); Studija „R“ — Oak Parke, IL (Raimundo Lapo komercinė); „Lietuvių radijo klubas“ — Los Angeles, CA (Vytautas Šeštokas ir kt.). Neseniai nustojo veikęs „Laisvės varpas“, vedamas Aido Kupčinsko Walpole, MA, ir „Laisvės žiburys“ Bayseden, NY (Romas Kezys), bet pradėjo veikti „Lietuvių Bendruomenės balsas“, vedamas dr. Giedrės Kumpikaitės, New Yorke.

Kartą pakliuvęs į radijo sferą negali nežvilgtelti ir į lietuviškų radijo laidų Amerikos istoriją. Tad trumpai praskleiskime „Lietuvių enciklopediją“. Ten rašoma, kad JAV lietuvių telkiniai prieš

How easy is it to get from Chicago to Vilnius? As easy as SAS.

From Chicago we offer daily service to Vilnius with a hassle free connection through our Copenhagen Airport. And when returning, you can enjoy same day travel via Copenhagen back to Chicago.

Find out just how easy we can make your next trip to Vilnius. And remember, when you travel with SAS, you can earn mileage credit with United's Mileage Plus® or SAS' EuroBonus™ frequent flyer program.

For information on special fares and schedules contact your Travel Agent or SAS at 800-221-2350. Or visit us at www.scandinavian.net

It's Scandinavian

karą mėgo radiją. Seniausias lietuviškas radijas yra „Margutis“ Čikagoje, kuris veikia ir šandien, globojamas JAV LB Socialinių reikalų pirmininkės Birutės Jasaitienės. Jį 1932 m. įsteigė A. Vanagaitis; o daug metų programas po jo mirties vedė Lilija Vanagaitienė. Tais patiais metais kasdieninę radijo valandėlę Čikagoje įsteigė Sofija Barkus. Kada įsteigta Povilo Šaltimiero lietuviška radijo programa irgi Čikagoje, nėra parašyta. Prieš II Pasaulinį karą lietuviškas sekmadieninis radijas

veikė Bostone (įsteigtas 1934 m.), jau minėtas P. Petraicio radijas Philadelphijoje (1931 m.) ir P. ir D. Antanaičių (1933–1951 m.) bei A. Dziko (1937–1954 m.). 1932 m. Povilas ir Gertruda Dargiai įsteigė sekmadieninę laidą Pittsburgė. Ji dar tebeveikia ir cia angliškai apie lietuviškus reidinius kalbą Vyciai. 1941 m. New Jersey valstijoje buvo įsteigta šeštadieninė „Atsiminimų radijo valanda“, vadovaujama Jokūbo J. Stuko. Visos kitos gausios radijo programos buvo, atrodo, įsteigtos

jau po karo. Bet tai nereiškia, kad šiame rašinyje išvardintų lietuviškų programų sąrašas yra visas. Enciklopedijoje be datų minimas vienintelis radijas angliakasių rajone — Wilkes Barre, PA (ved. J. Verbalis); Waterbury, CN; Amsterdam, NY, ir kt. Iš to, kaip senieji čikagiškiai šiandien myli savo „Margutį“, — jis yra neatskiriama jų gyvenimo dalis, — galima spręsti, kad išsviežiam Amerikoje radijas visada buvo labai svarbus. Audronė V. Škiudaitė

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Kun. Vytas Memėnas (Ascension of Our Lord Church, Oakbrook Terrace, IL) atsiuntė 100 dol. auką, skirtą paremti a.a. rašytojo Jurgio Jankaus užbaigtos knygos „Pušis“ išleidimui. Auką galima siųsti Lithuanian Writers Association vardu, c/o Stasys Dziugas, 5729 Edge Lake Dr., Oak Lawn, IL 60453-4509.

Dailininkės Lauros Zaveckaitės retrospektyvinė spalvotos grafikos „Dublis“ paroda bus atidaroma rugsėjo 20 d., penktadienį, 7:30 val.v. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. Maloniai kviečiame visus atsilankyti.

Kviečiama talka! Nors „Saulutės“ siuntų pakavimas į Lietuvą vyko ir vasarą, ši veikla tęsiasi toliau. Antradienio rytais pakavimas vyksta 9 val.r. Pasaulio lietuvių centre Lemonte, rūsiję prie Lietuvių fondo (sporto) salės. Juo rūpinasi Raminta Marchertienė (tel. 630-243-9488). Šį ketvirtadienį, rugsėjo 19 d., bus pakuojuama 7 val. vakaro. Kviečiame galinčius padėti, ypač studentus ir moksleivius, kuriems mokykloje reikia dokumentuoti savanorišką veiklą. Atvykstant yra gerai atsivežti dežių ir kitų įrankių („permanent marker“, „ball point pen“, „packaging tape“), 30 galonų talpos plastikinių maišų. Daugiau informacijos apie vakarinius pakavimus skambinant Andrei Tijūnėlienei tel. 847-537-7949 ar 847-541-3702. „Saulutė“ pinigais paremia vargingai gyvenančias šeimas bei studentus, o siuntoms labai reikia žaislų, vaikų rūbų, invalidams rementų, patalynės, mokslo reikmenų. Ši siunta tikriausiai pasieks Lietuvą apie šventes, kad suteiktų džiaugsmo vargan patekusiems. Aukos nurašomos nuo mokesčių.

„Saulutės“ adresas: 419 Weidner, Buffalo Grove, IL 60089.

Čikagos „Terra“ muziejų, 664 N. Michigan Ave., perėmė naujai sudaryta vadovybė. Pirmininkauja Marshall Field V. Vadovybė sudaro akademiškai, meno žinovai, kolekcionieriai ir verslininkai. Šiame muziejuje, pastaruoju metu pasireiškusiame administracinėmis kontroversijomis, eksponuojami 100 milijonų dolerių vertės amerikiečių dailininkų kūriniai.

Balzeko lietuvių kultūros muziejaus Moterų gildijos rengiama popietė vyks rugsėjo 22 d., sekmadienį, Gintaro salėje. Čia bus galima aptarti antikvarinių daiktų vertę su šios srities specialiste Judith Martin (ISA, CAPP). Popietės pradžia – 11:30 val.r., pietūs – 1 val.p.p. (bufetas). Vietas užsisakykite skambindami Sofijai Žukaitėi tel. 773-582-3820. Balzeco lietuvių kultūros muziejaus adresas – 6500 S. Pulaski Rd., Chicago. Laukiame!

CHIROPRAKTIKOS GYDYTOJŲ RENGINYS VAIKAMS

Jau septynerius metus viso pasaulio chiropraktikos gydytojai mini vaikų dieną – „Kids Day America/International“. Tai speciali diena, kai chiropraktikos gydytojai aukoja savo laiką vaikų sveikatai ir saugumui. Šiame „Kids Day America/International“ vyks rugsėjo 21 d. Norėdama paminėti šią dieną, „Healthy Connection Chiropractic & Rehab“ klinikos daktarė Vida Puodžiūnienė organizuoja sveikatos dieną Lockport miestelyje, IL. Ši diena šiame miestelyje bus minima pirmą kartą ir, tikimasi, ne paskutinį. „Kids Day America/International“ vyks rugsėjo 21 d., šeštadienį, nuo 12 iki 3 val. p.p. Dellwood Parke, už „Fitness Forum“ pastatą (2021 S. Lawrence Ave., Lockport, IL).

Rugsėjo 21 d. „Healthy Connection Chiropractic & Rehab“ klinika nemokamai tikrins vaikų nugaros susirgimus, stuburo iškreipimus („scoliosis“). Tuo pačiu metu vaikus veltui tirs kiti dr. Vidos pakviesti daktarai – dantistas, kofų specialistas (podiatrist), akių specialistas (optometrist), alergijos specialistas ir

Š. m. rugsėjo 13 d. Denverje mirė inž. Juozas Lataitis. Jis buvo gimęs 1925 m. sausio 1 d. Liko žmona Aldona, sūnus Ričardas, mirties Nancy ir anūkai Rachel bei Patrick, duktė Audronė, žentas Scott Johnson ir anūkai Lindsey bei Aleksandras. Lietuvis liko brolis Vytautas, sesuo Stasė ir jų šeimos. Gyvendamas Denver, Colorado, velionis buvo pirmas JAV LB Colorado apylinkės pirmininkas, dalyvaudavo lietuviškoje veikloje ir daug metų vadovavo vietiniam Pavergtų tautų komitetui.

Šv. Kazimiero seselių rėmėjos rengia pokylį seselių naudai. Šimt šios organizacija jau mini 83 metų gyvavimo sukaktį. Visi seselių kazimieriečių rėmėjai ir bičiuliai kviečiami atvykti spalio 6 d., sekmadienį, į Oak Lawn Hillton viešbutį (prie Cicero ir 94 gatvės). Pokylis prasidės 1:30 v. popiet. Bus skanūs valgiai, įdomi programa, žaidimai, laimėjimai. Rėmėjos kviečia rezervuoti vietas iki spalio 1 d., skambinant ses. Genovaitėi 773-776-1324.

„Chicago Tribune“ dienraščio rugsėjo 15 d. laidoje buvo plačiai aprašytas Napoleono armijos kapavietės atradimas Vilniuje. Straipsnio pabaigoje paminėtas ir anksčiau Vilniaus miesto apylinkėse užtiktas sovietų KGB saugaudytų lietuvių palaikų atradimas. Lietuvos laikraščiuose rašoma, jog Napoleono karių kapavietės atradimu domisi viso pasaulio žiniasklaida. Ta proga tenka paminėti, kad netolimoje ateityje pasirodys Amerikos lietuvių Henry L. Gaidis parašyta knyga „Napoleon's Lithuanian Forces“. Šią knygą leidžia Čikagoje veikiantis Lituanistikos tyrimo ir studijų centras.

Balzeko lietuvių kultūros muziejaus Moterų gildijos rengiama popietė vyks rugsėjo 22 d., sekmadienį, Gintaro salėje. Čia bus galima aptarti antikvarinių daiktų vertę su šios srities specialiste Judith Martin (ISA, CAPP). Popietės pradžia – 11:30 val.r., pietūs – 1 val.p.p. (bufetas). Vietas užsisakykite skambindami Sofijai Žukaitėi tel. 773-582-3820. Balzeco lietuvių kultūros muziejaus adresas – 6500 S. Pulaski Rd., Chicago. Laukiame!

„TRYŠ MYLIMOS“ – LEMONTE!

„Žaltvykslė“, JAV LB Kultūros tarybos Čikagoje įsteigtas ir globojamas teatras, rugsėjo 22 d., sekmadienį, atvyks į Lemontą ir Pasaulio lietuvių centre, Lietuvių fondo salėje, šios apylinkės lietuviams pakartos pavasari Čikagos Jaunimo centre labai sėkmingai suvaidintą Žemaitės komediją „Trys mylimos“. PLC lankytojų patogumui vaidinimas vyks dienos metu – 12:30 val. p.p., netrukus po Mišių.

Spektaklį ruošiantis PLC renginių komitetas, sudaręs tokias palankias sąlygas centro lankytojams, prašo visus po pamaldų neskubėti namo, bet išgėrus kavutės, eiti į LF salę pažūrėti profesionaliai vaidinamos nuotaikingos komedijos.

SESELIŲ RĖMĖJŲ SĄSKRYDIS

Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų rėmėjų sąskrydis vyks Putname, Connecticut, seselių vienuolynė, spalio 27 d., sekmadienį. Šio sąskrydžio šv. Mišias laikys ir pamokslą sakys (11 val.r.) vienuolyno kapelionas kunigas Vytautas Gedvainis. Po pietų bus Naujosios Anglijos rėmėjų posėdis, savo įspūdžiais pasidalins neseniai iš Lietuvos grįžusi Naujosios Anglijos rėmėjų pirmininkė Gita Kupčinskienė. Po to vyks mirusiųjų prisiminimas – kapinių lankymas bei paminklų šventinimas ir Mišparai už mirusiųjų vienuolyno koplyčioje. Visi kviečiami! Norint dalyvauti, iki spalio 21 d. praneškite tel. 860-928-7955.

Lietuvos Dukterys vėl kviečia visus ir visas po karštos vasaros atsikvėpti ir maloniai praleisti keletą valandų jų ruošiamame Rudens pokilyje, kuris įvyks spalio 19 d., 6 val. p.p., Jaunimo centre. Bus įdomi programa, vaišės, šokiai, laimėjimai. Tuo pačiu prašome laimikų, kurie pavaišins vakarą. Juos atnešti, taip pat užsisakyti bilietus galite Nameliuose, 2735 W. 71 str. Chicago IL. 60629. Tel. 1-773-925-3211 nuo antradienio iki šeštadienio, 10 val. ryto iki 2 val. p.p.

KALENDORIUS

Rugsėjo 17 d.: Šv. Robertas Belarminas; Algaudas, Mantvinas, Pranciškus (Pranas), Sigutė, Sintautas, Sintautė.

Rugsėjo 18 d.: Galmantė, Irena, Jorūnė, Juozapas, Mingailas, Stanislovas, Stefa (Stefa).

Connection Chiropractic & Rehab“, kurioje dirba dr. Vida, yra įsikūrusi istorinėje Lockport miestelio dalyje (1000 S. State Street, Suite 201, Lockport, IL 60441). Klinikoje yra pacientų priėmimo kambarys, du terapijos kambariai, trečias kambarys masažams, atskiras rentgeno kambarys ir didelė patalpa, skirta fizinei terapijai.

Klinikoje manualine ir fizine terapija gydamos sporto traumos, nugaros, kaklo ir sanarių ligos, galvos skausmai, migrena, „carpal tunnel“ negalia, artritas, teikiami patarimai apie dietą, alergijų susirgimus, vitaminius ir masažo terapiją. Dr. V. Puodžiūnienė, klinikos gydytoja, įgijusi magistro laipsnį kūno kultūros ir sporto medicinos srityje Illinois State universitete, yra baigusi chiropraktikos mokslo geriausioje chiropraktikos mokykloje Amerikoje – National College of Chiropractic, kuri dabar pavadinta National University of Health Sciences (Lombard, IL). Dr. Vida turi daugiau kaip 10 metų patirties gydant įvairias ligas ir sporto traumas.

Lietuvos Vyciai 2002 m. rugsėjo 15 d. Šiluvos atlaidų eisenoje.

SKLEIDŽIASI ŠILUVOS MADONOS TIKRASIS GROŽIS

Rugsėjo 15 d. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje Marquette Parke, Čikagoje, turbut didžiausioje Amerikoje lietuviškoje parapijoje, vyko Šiluvos atlaidų pabaigtuvės ir tradicinė eiseną. Pasibaigus procesijai parapijos administratorius kun. Jonas Kuzinskas, dėkodamas kun. Gintarui Lengvinui iš Telšių vyskupijos už vadovavimą Šiluvos atlaidams, dainininkei Genovaitėi Bigenytei, dieviškai giedojusiai sekmadienio šv. Mišių metu, chorui ir visiems, gausiai susirinkusiems į Mišias ir procesiją, priminė, kad Šiluvos atlaidai Marquette Parko bažnyčioje pradėti švesti 1954 m. ir jų iniciatorius buvo inž. Antanas Rudis. Už veiklą Bažnyčios ir katalikybės labui jis ir Maria Rudienė po piežiaus yra atžymėti ypatingais žymenimis.

Kaip prisimena parapijiečiai, Šilinių atlaiduose anksčiau rinkdavosi visa lietuviškoji Čikaga – visų 13 lietuviškų parapijų tikintieji, su savo vėliavomis visos katalikiškosios organizacijos, vadovaujamos Lietuvių Katalikų Federacijos. Šiometinė procesija, žinoma, tėra tik prisiminimas buvusio Šilinių žydėjimo, kaip apgailėtavo vienas kitas parapijietis, bet dalyvausiam pirmą kartą vaizdas atrodė išpūdingas. Idomu pastebėti, kad per 10:30 šv. Mišias didesnę pusę bažnyčios sudarė jauni žmonės – naujai atvykusieji lietuvačiai su vaikais, o procesijoje, vykusi po šių Mišių, dalyvavo jau daugiausia vyresniųjų, pokarinės kartos lietuvių, tęsiančių senąją Šiluvos atlaidų tradiciją. Turint galvoje, kad šiuo metu vis daugiau iniciatyvos parapijoje rodo jaunas, iš Lietuvos atvykęs kun. Rimvydas Adomavičius, reikia tikėtis, kad jis sugebės šią gražią tradiciją perimti ir išplėtoti jau kitoje kartoje, įjungti naujai atvykstantį ir gausiai į bažnyčią besirenkanti jaunimą.

Šiometinė Šiluvos atlaidų eiseną Marquette Parke tvarkė ir vedė parapijos tarybos komiteto narys Juozas Polikaitis. Eisenos dalyviai rinkosi

Maria gimnazijos kieme, iš kur gal 400 žmonių eiseną, giedodama parapijos choro vedamas Marijai skirtas giesmes, pajudėjo į parapijos bažnyčią, kur laukė norėję, bet negalėję šioje procesijoje dalyvauti dėl sveikatos vyriausieji parapijiečiai. Eisenos priekyje ėjo Lietuvos Vyciai, vienuolės, o ją užbaigė Amerikos Vycių (Knights of America), moterų tautiniais drabužiais bei kunigų apsupta Švč. Mergelės Marijos statula. Policija, nukreipusi judėjimą kitomis gatvėmis, sudarė geras sąlygas maldininkams žygiuoti. Eiseną buvo fotografuojama ir filmuojama.

Bažnyčioje po procesijos, atsisveikindamas su parapijiečiais, atlaidų vedantysis kun. Gintaras Lengvinas kalbėjo apie Šiluvos atlaidus Lietuvoje. Kaip jis išsireiškė, „Tukstanciai žmonių, palikę savo darbą, skuba į Šiluvą, kad Marija išgirstų jų prašymus. Iš Tytuvėnų, Raseinių jie keliauja pėsčiomis. Tai eiseną yra pasizadėjęs dėl šeimos, tai maldos už Lietuvą. Procesija ir mus čia suvienijo tikėjime.“

Jaunasis kunigas baigė savo kreipimąsi pasakojimu apie snaigę. Kiek sveria snaigę, paklausęs paukščiukas. Nieko, jam atsakė, bet kai ant šakelės nusėdė milijonas tokių snaigų, šakelė nulūžusi. Snaigės kun. Gintaras palygino su malda. „Ir viena malda gal nieko nesveria, bet visų mūsų maldos už Lietuvą išmaldė jai laisvę. Mergelė Marija išgirdo. Kaip svarbu būti kartu!“ – sakė kunigas.

Sabina Hensen, Salomėja Daulienė ir Vida Sakevičiūtė lydi Šiluvos Madoną.

Šiluvos atlaidų eiseną Marquette Parke vedė Švč. Mergelės Marijos parapijos tarybos komiteto narys Juozas Polikaitis (viduryje).

veiklas grįš į restauratorių dirbtuves, kur bus tęsiamas jo restauravimas. Kol kas deramai sutvarkyti tik paveikslų veidai. Tamsus Marijos apsiaustas turės tapti ryškiai mėlynas, koks ir buvo nutapytas, paveikslų fone išryškės angelų galvutės. Atrasta puikių auksuoto sidabro aptaisų autoriaus Laurencijaus Hofmano iš Prūsijos pavardė ir sukūrimo metai. Restauratoriai tikisi, kad toliau tvarkant paveikslą, gal išaiškės ir Šiluvos Madonos tapytojo vardas, gal netgi bus patikslintas paveikslų sukūrimo laikas. Šiuo metu manoma, kad jis iš Romos atvežtas netrukus po pirmosios Šiluvos bažnyčios 1457 m. pastatymo. Restauratoriai tikisi atskleisti dar daug paslapčių, bet viena jau aišku: Šiluvos Madona ne tik stebuklingas, bet ir didelės meninės vertės paveikslas.

Be kita ko, reikia paminėti, kad Šiluvoje jau pašventintas numatomas čia statyti dvasinio centro kartinis akmuo.

Grįžtant į Marquette Parką, į čikagiškių Šilines, reikia pasakyti, kad šie atlaidai nebūtų pakankamai atspindėti, jeigu nebūtų paminėta, jog po Sumos išradingosios parapijos moterys, kurios prisideda prie bažnyčios išlaikymo nuolat rengiamais pietumis ir kavute, atlaidų užbaigimui parapijos salėje vaišino ir šikart.

Audronė V. Škiudaitė

Dieviškai rugsėjo 15 d. Marquette Parko bažnyčioje skambėjo dainininkės Genovaitės Bigenytės giedamos giesmės Marijai.

Renginiai

Itališka pica, pasta, duona kvėpės, itališka muzika skambės ir itališki šokiai vyks Italų mugės metu – nuo rugsėjo 30 d. iki spalio 4 d. pačiame Čikagos centre, „Block 37“ (prie State ir Washington gatvių). Čikagos ir apylinkių gamintojai siūlys savo pagamintas ir iš Italijos importuotas prekes. Svečiai galės nusipirkti ir gražių itališkų lėlių bei kaukių. Italų mugė pirmadienį-ketvirtadienį vyks nuo 10 val.r. iki 6 val.p.p., penktadieniais – nuo 10 val.r. iki 2 val.p.p., muzika gros kasdien nuo 11 val.r. iki 2 val.p.p. (Daley Plaza aikštėje – nuo 12 val. iki 1 val.p.p.). Italų mugė bus kaip įžanga į Kolumbo dienos parodą (Columbus Day Parade), kuris numatytas spalio 14 d., pirmadienį, 12:30 val.p.p. Iškilminga minia Columbus Drive gatvę žygiuos nuo Balbo iki Monroe gatvių. Daugiau informacijos apie parodą tel. 708-450-9050.

Skelbimai

• 27 centai skambinant į Lietuvą, 5,5 cent JAV, 24 val. per parą, 7 dienas per savaitę, 6 sekundžių intervalai. Jokių mėnesinių mokesčių. Tikslus apskaičiavimas. Kokybiškiausias ryšys. Paslauga be apgaulės. Kreipkitės vakarais lietuviškai į TRANSPORT atstovą su 8 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. Tel. 708-386-0556. TRANSPORT – patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!